

PRO

Hatice CABİR

PARAGRAF DENEMELERİ

DETAYLI
ÇÖZÜMLERİYLE
BİRLİKTE

TYT

20x25

TYT

PRO

PARAGRAF

Denemeleri

20x25

Kullanım kılavuzu için
Karekodu Okut

Lise
destek
www.lisedestek.com

- YAYINEVİNE AİT KİTAPLAR
- ÖRNEK PDF'LER
- AKILLI TAHTA UYGULAMALARI
(PARDUS İLE UYUMLUDUR.)
- VİDEO SORU ÇÖZÜMLERİ
- MOBİL UYGULAMALAR
- LİSE DESTEK ÖĞRENCİ UYGULAMASI

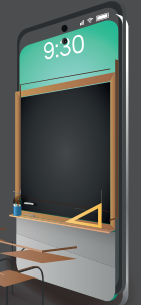
DETAYLI
ÇÖZÜMLER

Soruların **Detaylı Çözümlerine**
denemelerin sonundan
ulaşabilirsiniz.

DijitalSet

DİJİTAL EĞİTİM SETİ
www.dijitalset.com

- **Sanal Sınıf Entegrasyonu**
ZOOM ile kurumların ders işlemlerini sağlar.
Ders tekrarlarını izleme imkânı verir.
- **Soru Havuzu**
- **Mobil Öğretmen ve Öğrenci Uygulamaları**
Ödevlendirme sistemi
İçeriklere erişim
Raporlama
- **İdari Hizmetler**
Sanal sınıf
SMS ile duyuru
Gelişim raporları
- **Erişilebilirlik**
Tarayıcı aracılığıyla erişim

20x25 TYT PARAGRAF DENEMELERİ

DENEME 1

KONU ANALİZİ

TAKILDIĞIM KONULAR VE SEBEBİ

1. Paragrafta Yorum – Çıkarım Yapma
2. Paragrafta Yorum – Yardımcı Düşünce
3. Paragrafta Anlatım
4. Paragrafta Yorum – Soruya Cevap
5. Paragrafta Yorum – Çıkarım Yapma
6. Paragrafta Anlatım
7. Paragrafta Yorum – Ana Düşünce
8. Paragrafta Yorum – Yardımcı Düşünce
9. Paragrafta Yapı – Boşluk Tamamlama
10. Paragrafta Yapı – Anlamalı Bütün Oluşturma
11. Paragrafta Yorum – Yardımcı Düşünce
12. Paragrafta Yapı – İkiye Bölünen Paragraf
13. Paragrafta Yapı – Akışı Bozan Cümle
14. Paragrafta Yorum – Diyalog
15. Paragrafta Yorum – Çıkarım Yapma
16. Paragrafta Yorum – Konu
17. Paragrafta Yorum – Yardımcı Düşünce
18. Paragrafta Yorum – Çıkarım Yapma
19. Paragrafta Yorum – Yardımcı Düşünce
20. Paragrafta Yorum – Yardımcı Düşünce
21. Paragrafta Yorum – Konu
22. Paragrafta Yorum – Ana Düşünce
23. Paragrafta Yorum ve Anlatım
24. Paragrafta Anlatım
25. Paragrafta Yorum – Konu

Devler gibi eserler bırakmak için karıncalar gibi çalışmak gerekir.

1. İnsanoğlu hak, iyilik, güzellik sevgisini binbir türlü gösterebilir. Bu sevgi gösterileri en ummadığımız bir zamanda, en ummadığımız yerde, en ummadığımız kişiden gelirken nasıl olur da iyi, güzel, doğru işler yalnız benden çıkar, onları yalnız ben bilir, ben değerlendiririm deriz. Bu nedendir ki düşünce ve edebiyat eserlerine, hayatın olay ve sorunlarına hep daha iyi insanlar olabilmek için onlardan nasıl faydalanabiliriz diye bakalım. Onlara beslediğimiz iyi niyet ölçüsünde kendimize iyi niyet göstereceğimizi bilelim. Kötü ve yanlış olan şeyleri ancak böyle bir kafa, hakkıyla temizler. İyiyeye ve doğruya bağlanan insan mutlak güzeli bulur.

Bu parçada yazar, düşünce ve edebiyat eserlerinden faydalanma zorunluluğunu aşağıdaki gerekçelerden hangisine bağlamaktadır?

- A) İyiyeye, güzeli ve doğruyu yalnızca kendimizde arama yanlışlığını düzeltmek
B) Toplum düzeninin sadece düşünce ve sanat eserleriyle sağlanacağını bilincine varmak
C) Güzeli arayan insanın mutluluğu yakalayabilmesini mümkün kılmak
D) Uygarlık seviyesinin ancak güzeli ve doğruyu bulmakla yükseleceği gerçeğini görmek
E) Sanatçıların eğitim amacını gerçekleştirmesine imkân vermek

2. John Locke, insan zihninde doğuştan gelen bilgilerin olmadığını söylemekle birlikte mutluluğa, iyiyeye yönelik acıdan kaçma duygularının doğuştan geldiğini söyler. Ahlak felsefesini herkesin kendi mutluluğuna koşması gerektiği ilkesine dayandırır. O, bilgilerin ancak yaşayıp görerek, deneyim sahibi olarak ve deneyler yoluyla elde edilebileceğini söyler.

Bu parçadan John Locke'un düşünceleriyle ilgili olarak,

- I. Bilgi ancak deney yolu ile edinilebilir.
II. İnsan donanımlı olarak dünyaya gelir.
III. Her insan, mutluluğu yakalayamayabilir.
IV. Herkes kendi mutluluğunu kendisi yaratmalıdır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. (I)

Hiç öyle şey olur mu? Her büyük şairde onun dizeleri olduğunu hissettiren bir söyleyiş özelliği vardır. Daha önce hiç duymadığım bir dizesini okuyun bana hemen tanıyım Necip Fazıl'ı, Nazım Hikmet'i, Yahya Kemal'i, Ahmet Haşim'i. Bu şairleri büyük şair yapan onların bu orijinallikleridir. Hiç kimseye benzememeleridir. Siz kalkmış bana büyük şairlerin benzer yanlarını soruyorsunuz. Onların benzer yanları, birbirine benzememeleridir.

- (II)

Yaban, Kiralık Konak, Ateşten Gömlek, Sinekli Bakkal neden unutulmazlar içinde sanıyorsunuz? Yazarları çok sağlam bir üsluba sahip oldukları için mi? Hayır tabii ki. Bu eserler, döneminin en önemli konularını bünyelerinde taşıdıkları, bu konuları sosyal hayatın içinden bize sundukları için önemli.

Numaralanmış parçalarda sırasıyla aşağıdakilerin hangileri üzerinde durulmuştur?

- A) Özgünlük – Üslup
B) Özgünlük – İçerik
C) İçerik – İçerik
D) Üslup – Özgünlük
E) Açıklık – Üslup

4. Sanmam olacağını. Olsa da sanatçı denmez ki ona. Ama sanatının delisi olan, onun uğruna olmadık çilelere katlanan pek çoktur. Yazmayınca hayatının kör kuyuya döneceğini söyler bir yazar. Shakespeare'in, Dostoyevski'nin, Tarık Buğra'nın, Tanpınar'ın ve daha birçoklarının hayatı örnektir buna. Dağlarca bir mülakatında şöyle der: "Biris bana dese ki kitaplarının hepsini yok edeceğiz, öleceksin ama bir kolun dışarıda kalacak, durmadan yazacaksın. Bunu seve seve kabullenirim." Bu sözleri söyleyen şairin yazarken duyduğu mutluluğu düşünebiliyor musunuz?

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı olabilir?

- A) Yazarlar ve şairler çileli kişiler midir?
 B) Sanatçılar, diğer insanlardan farklı mıdır?
 C) İşini sevmeyen bir yazar, şair var mıdır?
 D) Sanatçılar mutlu olmak için mi eser verir?
 E) Siz de sanatçıların farklılığına inanır mısınız?
5. Bireylerin veya aynı amaç için birleşmiş toplulukların doğal, siyasi, sosyal veya ekonomik nedenlerle yer değiştirmesine göç denir. Ülkemizde doğal afetler nedeniyle yaşadıkları yerleri değiştirenler olmuştur ancak göç yaşanmasında geçim sıkıntısı ve işsizlik gibi ekonomik nedenler başta gelir. Eğitim ve sağlık gibi sosyal imkânlardan daha fazla yararlanmak için de göç yaşanır. Yurt dışında yaşayan Türk nüfusun baskı görmesi gibi siyasi nedenlerle ve nüfus mübadelesiyle yurt dışından ülkemize göç yaşanmıştır. İnsanların göç etmesine neden olan faktörler itici, gidilen yerin seçiminde belirleyici olan nedenler ise çekici faktörler olarak adlandırılır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki davranışlardan hangisi göç etme nedeni olamaz?

- A) Bir babanın çocuklarını okutmak için bulunduğu köyden kasabaya göç etmesi
 B) Bir gencin, tarihî yerlerini görebilmek için İstanbul'a yerleşmesi
 C) Türklere yapılan haksızlıklardan dolayı Naim Süleymanoğlu'nun Bulgaristan'dan Türkiye'ye gelmesi
 D) Annesinin tam teşekküllü bir hastanede sürekli tedavi gerektiren bir hastalığının olması üzerine bir gencin Ankara'ya taşınması
 E) Çin zulmünden kurtulmak isteyen, Çinlilerin egemenliği altına girmek istemeyen Göktürklerin Ergekon'a göç etmesi

6. Sözcükler günden güne anlamını değiştiriyor hatta başka bir anlamla karşımıza çıkıyor. Eskiden sanat, sanatçı denilince bu işin çilesini çekmiş, gelecek nesillere eserler bırakmış insanlar gelirdi aklımıza. Bugünlerde ise radyolarda, televizyonlarda kulakları yırtarcasına deli gibi bağırınlar sanatçı diye çağrılmaya başladı. Ne kolay işmiş bu sanat, sanatçılık (!) Biraz sesin oldu mu, birkaç kişi de elinden tuttu mu hem köşeyi dönüyorsun hem de sanatçı oluyorsun.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bir söz tersini kast edecek şekilde söylenmiştir.
 B) Benzetmeye başvurulmuştur.
 C) Deyimler kullanılmıştır.
 D) Betimleyici anlatım biçiminden faydalanılmıştır.
 E) İçten, açık bir dille oluşturulmuştur.

7. Her kültür, mensuplarının tarih içinde bağımsız bir varlık olarak yaşamını devam ettirmesini ister ve buna uğraşır. Her kültürün insanlara verdiği değer ve davranışların arkasında, başka kültürlerle ezilip yok olmamak, başkalaşmamak hedefi vardır. Yabancılaşma; özüne aykırı düşünme, yaradılış sebebi ve işleviyle aykırı konuma gelme, kendi olmama durumudur. Kendi olmama yönündeki çözümlenin başladığı yerde de toplumsal yozlaşma ortaya çıkar. Bu nedenledir ki kültür, birleştirici bir rol üstlenir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumların başka kültürlerin etkisi altında kalması mümkün değildir.
 B) Toplumlar, başka kültürlerle etkileşime girdiklerinde değerler kargaşası yaşar.
 C) Her toplumun kendine göre değerler bütünü vardır.
 D) Bir toplumun değer yargılarını ve benliğini koruma görevi, kültüründür.
 E) Kendi olamayan toplumlar, çözülmeye mahkûmdur.

8. Edebiyatın içine, duyulan şeylerden çok düşünülen şeyler girer. Düşünülen şeyler ise birtakım kalıplara girmeye, bir dünya görüşüne bağlanmaya mecburdur. "Her şey söylenmiştir." sözü çok aldatıcıdır. Her şey söylenmiştir ama aynı düşünce ile söylenmiş iki söz var mıdır? "Yaşamak ne güzel!" derken her asır hatta her nesil başka başka şeyler düşünmüştür. Eskiden şairler hayatı herhangi bir fikir veya his dolayısıyla güzel gördü ve doğa bir ruh hâlinin aynası olarak değer kazanırdı. Şimdilerde ise doğa ve yaşama sevinci araç olmaktan çıkmıştır, amaç olmuştur şiirde.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Şairlerin ilk zamanlarda doğayı, bir araç olarak gördüklerine
B) Daha önce söylendiği sanılan şeylerin aslında aynı şekilde dile getirilmediğine
C) Edebiyatın daha çok hissedilene değil düşünüleni anlattığına
D) Yeni şairlerin eskilerden, doğayı ele alışları bakımından farklı olduğuna
E) Sanatçıların güzel olanı, iyi olanı eserlerine taşımaları gerektiğine

9. ---- "Aksülamel" yerine "tepki" sözcüğü halk tarafından tutmuştur. Belki sözcüğün tam karşılığı değil ama halk "tepki"ye yeni bir anlam katmıştır. Buna karşılık "yapıt" sözcüğü, gençlerde "bina"yı akla getiriyor da "eser" anlamını getirmiyor. Türkçeye çok yerleşmiş olan "eser"i bırakıp yerine "yapıt"ı yerleştirmeye çalışmak neden? Yeni türetilen sözcükler arasında "soru" ve "sorun" gibi cümle içinde kullanılırken kavram karışıklığı yaratmaları da vardır. Bu tip sözcükler, anlamın belirsizliğine ve anlatımın bozukluğuna sebebiyet verecek kadar sıkıntı yaratmaktadır dilimizde.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yabancı sözcüklerin yerine yenilerini getirmek, halka ulaşma yolunda bir zorunluluktur.
B) Yazı dilimiz yabancı sözcük istilasına uğramıştır, bir an önce bunun önüne geçilmelidir.
C) Yabancı sözcükler, anlatımın anlaşılabilirliğini engellediğinden gençliği kitap okumaktan soğutmaktadır.
D) Oluşturulan yeni sözcüklerin çoğu gereksizdir, hiçbir kullanım alanı olmadığından uzun ömürlü değildir.
E) Sözcük oluştururken dile kolay gelmesine, anlamsal karışıklığa neden olmamasına özen gösterilmelidir.

10. I. Bir yazarın roman anlayışı, doğal olarak yazdığı her romanla biraz daha gelişir, bunun olağan bir seyri vardır.
II. Belki de üzerinde çalıştığım metin yaptı bunu.
III. Roman sanatından ne beklediğimin cevabını Bin Hüzünlü Haz'da daha net gördüm; bunun nasıl olduğunu bilmiyorum, belki bende biriken bazı şeyler o romanı yazarken şekillenme imkânı buldu.
IV. Bin Hüzünlü Haz'da bu, benim için olağan seyrin dışına çıktı sanki, birdenbire bir sıçrama oldu.
V. Bu değişimin romancı için anlamı şudur; kendi roman yolculuğu içinde hatırı sayılı bir mesafe kaydetmiştir.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden anlamlı bir bütün oluşturulması için hangilerinin yerleri değiştirilmelidir?

- A) I ve IV
B) I ve V
C) II ve IV
D) III ve IV
E) IV ve V

11. Cahit Sıtkı Tarancı, kendini yakışıklı bulmayan, çirkin olduğunu düşünen bir şairimiz. Babasına, özellikle de kız kardeşine yazdığı mektuplarda hep bu üzüntünün izleri vardır. Şiirlerindeki karamsar havada, bu ilk gençlik yıllarındaki ezikliğin etkisinin olmadığı söylenemez. Ahmet Haşim de çirkinliğinin acısını içinde hisseden bir şairimizdir. Onun da tıpkı Cahit Sıtkı gibi şiirlerinde karamsar bir hava görülmektedir. Ancak bu durum, her ikisinin de ruhunda şiirsel dalgalanmalara sebep olmuş, her ikisi de çok güzel şiirler yazmış ve okuyucuya şiir okuma lezzetini tattırıştır.

Bu parçadan Cahit Sıtkı ve Ahmet Haşim ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Dış görünüşüyle ilgili olarak kendileriyle barışık olmadıkları
B) Fiziki görünüşleriyle ilgili iç sıkıntılarının şiirlerindeki havaya da yansdığı
C) Yaşamları boyunca etrafındaki insanlara karşı çemkimsen ve ezik oldukları
D) Her ikisinin de şiirlerinden iç dünyalarını görmenin mümkün olacağı
E) İçlerindeki karamsar havanın Türk edebiyatına seçkin örnekler kazandırdığı

12. (I) Geleneksel büyük ailelerde yetişmiş her yazarın ilk ustası ninesidir. (II) Hem büyüğü yaşayışı ile hem de masal ile birbirine karıştırmaya pek yakın duran sözü ve anlatma yeteneği ile. (III) Şu var ki büyükanneler yalnız sözel yanımızı beslemekle kalmaz, hayatın bütününe ait tavırlar ve alışkanlıklar da kazandırır. (IV) Biz farkında olmasak da o zamanlarda kişiliğimize sinmiş bu değerleri ömür boyu uzviyetimizin bir parçası gibi taşıyor dururuz. (V) Büyük aile dağılıp ninelerle torunların bağı koptuğunda tavır ve değer yargılarının kanalları tıkanırdı. (VI) Kırk yıl önce çocuklar nineleriyle aynı dili konuşabiliyor ve onlarla yaşamaktan sıkılmıyorlardı. (VII) O hayatın içinden bir coşku üretmeyi, ihtiyarlarla yaşarken mutlu olmayı başarabilen çocuklardı onlar.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf kaç numaralı cümle ile başlamalıdır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

13. (I) Var oluşunun bilincinde olan tek canlıdır insanoğlu. (II) Beyin gücüyle duygu ve düşünce üretebilmesi, onun diğer canlılardan ayrılan en belirgin özelliğidir. (III) İnsan bu yeteneği sayesinde madde ve enerjiyi kendi yararına kullanmış, en gelişmiş teknolojileri üretmeyi başarmıştır. (IV) Kendi rahatına düşkünlüğü insanoğlunun çalışma isteğini yok etmiş, onu tembelliğe sürüklemiştir. (V) Ne var ki bu özellik insanoğlunun yalnız kalmasına da neden olmuştur. (VI) Korku, kaygı, üzüntü gibi duyguları öteki canlılara göre daha derinden yaşamasına zemin hazırlamıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi anlatımın akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Öğrenci:

(I) ----

Gülten Dayıoğlu:

- Beni yazmaya özendiren, tüm yaşam, doğa, uzay, dağlar denizler, başta insan olmak üzere tüm canlılar, düşler, gerçekler vb.

Öğrenci:

(II) ----

Gülten Dayıoğlu:

- Konu seçimi pek kolay olmuyor. Ama kültür alt yapım hazır olduğu için birçok konuyu zihin ve gönül süzgecimden geçirip, sentezleyerek yeni yeni yaratılar elde ediyorum. Bu sürede bazen, pek güvendiğim kültür alt yapım yetersiz kalabiliyor. O zaman da uzmanlara danışıyor, yazılı ve görsel kaynakları araştırmaya yöneliyorum. Rastlantı sonucu konu seçmiyorum kısacası. Araştırarak, soruşturarak, düşünce, duygu süzgeçlerimi kullanarak, belleğimin kapılarını yumruklayarak romanın planını yapıyorum. Sonra yazmaya giriyorum.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Sizi yazmaya iten sebep nedir?
(II) Üslubunuzu oluştururken nelere dikkat ediyorsunuz?
- B) (I) Sizi yazmaya özendiren şeyler nedir?
(II) Konularınızı nasıl seçiyorsunuz? Konu seçimi tesadüfi mi oluyor ya da hayatta karşılaştığınız bazı olaylardan mı etkilenip yazıyorsunuz?
- C) (I) Size yazma sevgisi aşıl原因an şeyler nelerdir?
(II) Yazdıklarınız içinde kendi hayatınızı ele alanları var mı? Sizce roman ve hikâyede anlatılanlar hayatın kendisi olmalı mıdır?
- D) (I) Yazarken konu seçiminde zorlanıyor musunuz?
(II) Eserlerinizi oluştururken kendinizi özgür hissedermisiniz? Yazdıklarınızın özel bir anlamı var mıdır?
- E) (I) Her konunun hikâye ve romana girebileceği düşüncesini taşıyor musunuz?
(II) Sizce konu seçiminin zorluğu nedir? Siz konularınızı nasıl belirliyorsunuz?

15. Plasebo etkisi tıpta, etkisi olmayan bir ilacın "Bunu iç, iyileşeceksin." denerek verildiğinde gerçekten de iyileştirici etki gösterebildiğini ifade eden bir kavram. İngiliz doktor John Haygarth 1799 yılında, o dönemde satılan meşhur perkins çekicileri adlı aracı denemek için satın aldı. Bu pahalı metal çubukların vücuttan hastalıkları çektiği iddia ediliyordu. Çubukları deneyen Haygarth, etkisinden emin olmak için hastalar üzerinde aynı işlemi, bir de metal çubuklarla aynı görünüme sahip ahşaptan yapılmış sahte perkins çubukları ile denedi. Sonuçta, romatizma hastası 5 kişiden 4'ünün ağrıları geçti. Harvard Üniversitesinden Profesör Dr. TedKaptchuk, bu durumu şöyle açıklıyor: "Plasebo etkisi, pozitif düşünceden fazlasıdır; bir tedavi ya da prosedürün işe yarayacağına inanmaktır. Beyin, vücut ve ikisinin birlikte nasıl çalıştıkları arasında güçlü bir bağlantı oluşturmakla ilgilidir." Dr. Kaptchuk'un açıklamalarına göre plasebolar, bir hastalığı iyileştiremez ya da bir tümörün küçülmesini sağlayamaz; daha çok ağrı algısı gibi beyin tarafından modüle edilen semptomlar üzerinde çalışırlar. Plaseboların ağrı yönetimi, strese bağlı uykusuzluk, yorgunluk, mide bulantısı gibi durumlar için oldukça etkili oldukları görülmüştür.

Bu parçadan plasebo ile ilgili tam olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İçeriğinde herhangi bir ilaç olmamasına rağmen bütün hastalıklarda kullanılan iyileştirici etkiye sahip bir maddedir.
- B) Hastalarda rahatlatıcı bir etki yaratarak ağrıları gidermekle kalmayıp hastayı iyileştiren bir ilaç türüdür.
- C) İçince iyileşileceğine inanılan ve içerisinde herhangi bir ilaç bulunmayan ağrıları giderme etkisine sahip maddelerdir.
- D) İnsan psikolojisine iyi gelen ve onu içindeki sıkıntılardan ve vücudundaki ağrılardan kurtaran bir nevi ilaçtır.
- E) Hastalar üzerinde olumlu bir etki yaratan, onları iyileşeceğine inandıran bir ilaç türüdür.

16. Metafizik roman demek; romanı belirsiz, gerçekte var olmayıp var gibi düşünülen bir temel üzerine kurmak demek değildir; insanın evrene bakışını, onun belli bir yer ve zamandan sonsuzluğa uzanışını tespit etmektir; acılarına evrensel bir anlam vermektir. Meseleye bu açıdan bakınca metafizik romanın gerçekten uzaklaşmak demek olmadığı da anlaşılır. Tersine gerçeğin tam içine girer metafizik roman. Çünkü insan yaratıldığı günden beri kendisi için sürekli bir sır kaynağı olan bu çeşitten bir ilişkiler dünyasında yaşamaktadır. Metafizik romanın ödevi ise insan ruhunun bu yanlarını didiklemektir.

Bu parçaya göre metafizik roman;

- I. İnsanın kâinatla olan ilişkisini ortaya çıkarmak,
 - II. Gerçek dışı olaylarla insanın hayalini genişletmek,
 - III. Belirsizlikler içindeki insanın çıkmazını anlatmak,
 - IV. İnsan ruhunun gizlerine inerek bunları irdelemek
- işlevlerinden hangilerini üstlenmektedir?**

- A) Yalnız III
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

17. Büyük bir milletiz, çok zengin bir tarihimiz var. Yüksek bir kültür ve medeniyet kurmuşuz. Ulaştığımız her alana kişiliğimizin damgasını vurmuşuz. Yürüyüşlerimizde, emperyalist gaye değil bir evrensel bildiri taşıdık. Savaşlarımız halklarla değil düzenlerle oldu. Bu yüzden çok kısa sürede büyük fetihler yaptık ve bu yüzden kurduğumuz Osmanlı İmparatorluğu, dünyanın en uzun ömürlü devleti oldu; fethettiği yerlerin halkları yüz yıllarca bize sadık kaldılar. Savaşlarımız insanlığın kurtuluşu içindi. Batılı Doğulu bütün halklar insanca yaşamının mutluluğuna ancak bizde erebiliyorlardı. Kurduğumuz düzende bütün soyların ve inanışların yeri en adil ölçülerle belirlenmişti.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi Osmanlı İmparatorluğunun uzun ömürlü olmasının sebeplerinden değildir?

- A) Olay ve durumlara evrensel değil yerel yaklaşması
- B) Irk ve din ayrımı gözetmeksizin adil olması
- C) Gittiği yerlerde kimliğini kabul ettirmesi
- D) Sömürü için değil, insanlık için savaşması
- E) Bünyesindeki halkların mutluluğunu sağlaması

18. Susmak, bağdaşmaz insanın onuruyla. İnsan, onuru bile çağ içinde sorumluluğunu kavrayınca anlar. Yazarlar, isteseler de istemeseler de kavganın içindedirler aslında. Niçin açıkça söylemiyoruz sözümüzü de susuyoruz? Çağı gide gide daha iyi anlıyoruz. Özgürlüğün sorumluluktan kopmaz mutlak bir yanı var. İnsan bunu nasıl anlamaz? Hiçbir bağınazlık, hiçbir korku engel olamamalı sorumluluk duymamıza. Çünkü insanın var oluş nedeni ancak sorumlulukla anlaşılabilir. Yazdığım bir tek sözün bile sosyal içeriği var. Biz, sözleri sakız gibi çiğneyen burjuva kökenli yazarlar değiliz. Biz, bu çağın acıları içinde büyüdük. Görevimiz yazmak acıları.

Bu sözleri söyleyen yazar ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yaşadığı zamanın gerçeklerinin farkındadır.
- B) Sorumluluk duygusu ile yazmaktadır.
- C) Topluma karşı oldukça duyarlıdır.
- D) Özgürlüğün sorumlulukla olan bağına bilmektedir.
- E) Duyarlı olmanın insana acı verdiğini düşünmektedir.

19. Bir milleti diğerlerinden farklı kılan onun kendine özgü özellikleridir. Bir Fransız, bir Çinli veya İspanyol gibi değildir. Fizikçe benzemezliğinin yanında tamamen ayrı bir insan olarak oluşmuştur. Bir Finlinin tebessüm edeceği bir fıkraya bir İtalyan kahkaha ile gülebilir. Her milletin eşyaya bakışı, hayatı yorumlayışı, zevkleri, duyu yanı farklı bir gelişme göstermiştir. Zaman her millete onun özelliklerine uygun düşen ayrı bir tarih, sanat, düşünce dünyası ve dil vermiştir. Daha doğrusu o milletin yetiştirdiği kabiliyetler, kendi milletlerine bunları vermektedir. Her büyük insan milletin varlığına, kaynağını yine kendi milletinden devşirdiği eserleriyle katkıda bulunmuştur. Medeniyeti kuran, geliştiren işte bu katkılardır.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Milletlerin tarihleri birbirine benzese de fikir hayatları birbirinden farklıdır.
- B) Milletlerin yetiştirdiği önemli şahsiyetler medeniyete katkı sağlar.
- C) Her milletin kendine özgü ortak bir kültürü, hayat anlayışı vardır.
- D) Medeniyeti, büyük insanların bıraktığı eserler inşa eder.
- E) Milletleri birbirinden ayıran, onların kültürel yapıları ve hayata bakış tarzıdır.

20 ve 21. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İnsanı insan yapan duygulardan biridir acımak. Ama bu duygu, karşımızdaki kimsenin acısını kendimizdeymiş gibi hissederek yaşanır. Bir üstünlükten gelen acıma duygusu gerçek bir acıma değildir. Çünkü bu acıma duygusu bir tür gururdan kaynaklanır. Edebî eserlerle haşır neşir olmayanlarda gerçek bir acıma duygusunun varlığından söz edilemez. Bu insanlarda karşısındakinin acılarını paylaşma gücü yoktur. Bu nedenle onların bağışlamalarında bile karşısındakine yukarıdan bakma sezilir. Karşısındakinin suçunu kötü gördüklerini sezdirmek ellerinden gelmez. Gerçek bir acıma duygusunda ise tamamen bağışlama söz konusudur. Karşısındakine gerçekten acıyan kişilerde, bağışladıkları kişinin olumsuz bütün özelliklerini ve işlediği suçu tamamen unutmaya ve bir daha bunu dile getirmeme gibi üstün bir yanları vardır.

20. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kişiye yukarıdan bakan acıma duygusunun sebebine
- B) Acıma duygusunun insani bir değer olduğuna
- C) Gerçek bir acıma duygusuna sahip olanların üstün vasıflarına
- D) Acıma duygusunun nasıl bir özellik taşıdığına
- E) Hassas insanların acıma duygularını dışa yansıttıklarına

21. Bu parçada aşağıdakilerin hangisi üzerinde durulmuştur?

- A) Gerçek bir acıma hissini, sahtesinden ayrılan yönleri
- B) Edebî eserlerdeki karakterlerin insan üzerindeki etkisi
- C) Acıma hissini taşımayan insanların özellikleri
- D) Bencilliğin acıma duygusu üzerindeki olumsuz etkisi
- E) Acıma hissini evrensel bir boyutunun olduğu

22 ve 23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Ölçsüz sanat nasıl düşünülebilir ki? (II) Sanat, insan kafasının ölçü biçer kurduğu bir düzendir. (III) Ölçsüz düzen düşünülebilir mi hiç? (IV) Musikide, resimde, mimaride, edebiyatta yeniliklere hep düzensizlik olarak bakılır ve yenilik yanlılarına çatılır. (V) Onların sanat anlayışları yerden yere vurulur. (VI) Sanata hiçbir getirisinin olmadığı tartışılır durulur ama çok geçmeden bu düzensizlik, bir düzen hâlini alır ve kabuller dünyasında da boy gösterir. (VII) Düzen, insan düşüncesinin geliştirdiği, zenginleştirdiği bir değerdir çünkü.

22. Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ölçü ve düzen, sanatçıyı etkileyen etkenlerdir.
B) Sanatın her ne şekilde olursa olsun bir düzeni vardır.
C) Belirli bir düzene sahip olmayan eserler rağbet görmez.
D) Yenilik yanlısı sanatçılar, düzenin gereksiz olduğunu savunur.
E) Sanatın icrası, sanatçının ilgi ve yeteneği ile orantılıdır.

23. Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümle anlamca olumsuz bir cümledir.
B) II. cümlede tanım yapılmıştır.
C) IV. cümlede genel bir tavırdan söz edilmiştir.
D) VI. cümlede bir koşul dile getirilmiştir.
E) VII. cümle, VI. cümlelerin nedenidir.

24 ve 25. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Nesiller arasında yalnız giyiniş kuşanışta değil, düşünüş ve anlayışı bakımından da birtakım farklar olur. Yalnız eski elbiselerimiz zamanla bize tuhaf görüldüğü hâlde eski fikirlerimiz, eski düşüncelerimiz gözümüzde çabucak tuhaflaşmaz. Terzilerin yeni moda elbiseleri üzerimize güzelce oturtmaları gibi fikir terzileri de olsa ve onlar da eski fikirleri, eski düşünceleri kafamızdan bir gömlek gibi çıkarıp giydirebilseler bütün düşünce farkları böylece çabucak ortadan kalkabilir. Gençler yeni düşünceleri altlarında eski düşünceler olmadığı için kafalarına kolaylıkla yerleştirirken yaşlılar eskimiş düşüncelerinin eskidiklerinin farkına varamadıklarından zaman zaman gençlerle anlaşmazlıklara düşerler.

24. Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Somutlamalara yer verilmiştir.
B) Karşılaştırmadan faydalanılmıştır.
C) Tanım cümlesi vardır.
D) İkileme kullanılmıştır.
E) Benzetmeye yer verilmiştir.

25. Bu parçada aşağıdakilerin hangisi üzerinde durulmuştur?

- A) Düşünce ve anlayışta nesil çatışması ve bunun nedenleri
B) Gençlerin yeniden yana oluşları ve eskiyi reddedişleri
C) Yaşı ilerlemiş kişilerin fikirlerinden vazgeçmemelerinin sebepleri
D) Kişinin bulunduğu zamana göre hareket etmesi gerektiği
E) Her yaşın kendine göre bir düşünüş tarzının olduğu

YANITLAR	
1	A B C D E
2	A B C D E
3	A B C D E
4	A B C D E
5	A B C D E
6	A B C D E
7	A B C D E
8	A B C D E
9	A B C D E
10	A B C D E
11	A B C D E
12	A B C D E
13	A B C D E
14	A B C D E
15	A B C D E
16	A B C D E
17	A B C D E
18	A B C D E
19	A B C D E
20	A B C D E
21	A B C D E
22	A B C D E
23	A B C D E
24	A B C D E
25	A B C D E
26	A B C D E
27	A B C D E
28	A B C D E
29	A B C D E
30	A B C D E

20x25 TYT PARAGRAF DENEMELERİ

DENEME 8

KONU ANALİZİ

TAKILDIĞIM KONULAR VE SEBEBİ

1. Paragrafta Yorum – Yardımcı Düşünce
2. Paragrafta Yorum – Yardımcı Düşünce
3. Paragrafta Yapı – Boşluk Tamamlama
4. Paragrafta Yapı – Akışı Bozan Cümle
5. Paragrafta Yapı – İkiye Bölünen Paragraf
6. Paragrafta Anlatım
7. Paragrafta Yorum – Soruya Cevap
8. Paragrafta Yorum – Yakınma
9. Paragrafta Yorum – Ana Düşünce
10. Paragrafta Yorum – Yardımcı Düşünce
11. Paragrafta Yapı – Anlamli Bütün Oluşturma
12. Paragrafta Yorum – Çıkarım Yapma
13. Paragrafta Yorum – Çıkarım Yapma
14. Paragrafta Yorum – Ana Düşünce
15. Paragrafta Yorum – Konu
16. Paragrafta Yorum – Ana Düşünce
17. Paragrafta Yorum – Konu/Başlık
18. Paragrafta Yorum – Konu
19. Paragrafta Yorum – Ana Düşünce
20. Paragrafta Cümlelerin Anlamsal Özelliği
21. Paragrafta Yorum – Yardımcı Düşünce
22. Paragrafta Yorum – Yardımcı Düşünce
23. Paragraf İçindeki Sözün Anlamı
24. Paragrafta Yorum – Ana Düşünce
25. Paragraf İçindeki Cümlelerin Anlamı

Bu hayatta her şey zor olsa da hiçbir zaman imkânsız değildir.

1. Reklamcılık, günümüzde oldukça önemli bir sektör oluşturmaktadır. Birçok ürün bu reklamlar sayesinde tanınmakta ve satışa sunulmaktadır. Bu nedenledir ki reklamcılıkta önemli olan, seyircinin reklama ilgilenmesini sağlayabilmektir. Bu yönüyle bakıldığında ülkemizde televizyon reklamcılığının başarılı olduğu bir gerçektir. Reklamlarda söylenenler, gösterilenler belleğimize yerleşmekte bizi reklamı yapılan ürüne yönlendirmektedir. Hepimiz reklamlarda verilen bilgilerin önemli bir kısmının gerçeği yansıtmadığını biliyoruz. Buna rağmen alışverişte, reklamı yapılan yiyecek ve giyecekleri tercih etmekten geri kalmıyoruz.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Pazarlamacılıkta reklamın önemli bir sektör hâline geldiği
- B) Seyircinin ilgisini çekebilmek konusunda Türk reklamcılığının başarılı olduğu
- C) Reklamlardaki ürünlerin hemen hiçbirinin iyi ürünler olmadığı
- D) Reklamı iyi yapılan ürünlerin insanları ister istemez kendine çektiği
- E) İnsanların ürünler konusunda bilinçli olduğu hâlde çoğu zaman reklamlara yenildiği

2. Aslına bakarsanız yazmak cesaret işidir. Birçoklarını bilirim ki değme yazarlardan daha başarılı olabileceklerini bildikleri hâlde dahi yazmaya cesaret edemezler. Bu kimseler hem kendilerine hem de diğer insanlara haksızlık ediyorlar. Belli bir birikime ulaşan insanların bildiklerini topluma aktarmaları, topluma yol göstermeleri, topluma karşı temel sorumluluklarındandır. Bu sorumluluklarını yerine getirmedikleri için de bu alandaki boşluğu başkaları doldurmaya kalkıyor ve ne yazık ki yazınımız her geçen gün daha da geriye gidiyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yazma yeteneği olan birçok kişinin yazmaktan çekindiğine
- B) Birikim sahibi insanların yazarak topluma hizmet etmeleri gerektiğine
- C) Yetenekli kişilerin yazmayarak yazın hayatını yeteksizlere bıraktıklarına
- D) Birçok yazarın yeteneklerini kullanmakta güçlük çektiğine
- E) Yazma yeteneği olan kişilerin topluma karşı sorumlu olduklarına

3. İnsan vücudu her şeyi ve kendi kendisini değiştirecek bir şekilde yaratılmıştır. Spor, gıda rejimi ve ilaçlar vasıtasıyla insan vücudunu değiştirmek güzel, kuvvetli, canlı yapmak mümkündür. İlimlerin ve tekniklerin yaratıcısı olan zekâ sonsuz gelişmeye elverişlidir. ---- Onları insanın bizzat kendi usulüne göre terbiye etmesi ve işlemesi lazımdır. Bir insanda vücut da zekâ da ortak gelişim göstermesi gereken unsurlardır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Zekâ insanoğlunun yeterince kullanamadığı bir hazinedir.
- B) Fakat ne insan vücudu ne de zekâ kendiliğinden gelişir.
- C) İnsan vücudu ilim ve teknik sayesinde gelişim gösterir.
- D) Zekânın olduğu her yerde güç ve maddiyat susar.
- E) İnsanın kendini yetiştirebilmesi zekâsını kullanması-na bağlıdır.

4. (I) Dost ve dostluk dediğimiz şey, çoğunlukla karşımızdakiyle ruhlarımızın beraber olmasını sağlayan yakınlıklardır. (II) Dostlukta ruhlar o kadar derinden uyuşmuş, kaynaşmıştır ki dostlar kendilerini birleştiren dikişi bile bulamaz olurlar zamanla. (III) Onlar yıllarca birbirlerini görmeseler dahi karşılaştıkları zaman kaldıkları yerden devam etmesini bilirler. (IV) Bana dostumla niçin dost olduğumu sorarlarsa onlara ne mi derim? (V) Çünkü o, o idi; ben de bendim. (VI) Dost kara günde belli olur. (VII) Birbirimizi değiştirmeye kalkışmadan birbirimizi kabullendik çünkü bunun başka bir açıklaması yok.

Bu metinde numaralanmış cümlelerden hangisi anlatımın akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

5. (I) Bir sanatçının kendini en güzel, en samimi ve doğru tanımladığı yer elbette eseridir. (II) Okuyucu sanatçıyı eseriyle tanır. (III) Onun kişiliğini, neleri sevip sevmediğini, topluma ve insana bakışını hep eserde yazılanlardan yola çıkarak çözer. (IV) Sanatçıyı görmesi ve onun yüzüne aşına olması gerekmez. (V) Her gün bir gazete sayfasında, bir televizyon kanalında gördüğümüz yazarlar, şairler edebiyatın yeniden var edici gücü olan gizemi öldürüyorlar. (VI) Romanlarında, şiirlerinde dilin var ettikleri portrelerini kendi elleriyle aşındırıyorlar, oralarda söyledikleriyle sıradan biri oluyorlar bizim için. (VII) Oysa sıradanlığın en büyük düşmanı edebiyatçılar olmalıdır.

Bu metin iki paragrafa bölünse ikinci paragraf, numaralanmış cümlelerden hangisi ile başlamalıdır?

- A) III B) IV C) V D) VI E) VII

6. Yenilenmeyi bilmeyen, tazeliğin sırrını yitirenlerin sürüngeleştiğini söyler Sezai Karakoç. Böyleleri ruhta kaybettiklerini kalabalıklarda ararlar. Ayınlar, törenler, yortular, çığlıklar icat ederler, der. Bu insanların durumu aslında ruh tembelleği, biraz daha ileri gidersek ruh pintiliğidir. Pinti ruh, dünyayı karanlıklaştırılmıştır kendine.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisinden faydalanılmıştır?

- A) Karşılaştırma
B) Tanık gösterme
C) Kişileştirme
D) Abartma
E) Benzetme

7. Toplumun vicdanı, önderi, ışık tutanı... Aydın olmanın gereğidir bu. Aydın ile aydın olmayan arasındaki fark, aydınların daha rahat yaşaması değildir. Aydın olmayan bir demir tüccarı, aydın olan bir üniversite profesöründen daha varlıklıdır. Kimse aydına ne bir ödül verir ne bir makam. Kendisi için değil, kendi çıkarları için değil memleketin çıkarları için çalışır aydın. İçinde bulunduğu toplumun daha ileri seviyelere yükselmesi ve onun mutlu olması için kendi mutluluğunu hiçe sayar. Düşünür, çalışır, yorulur ama bunu hiç önemsemez toplumun refahını düşündükçe. İşte bunlardır aydını aydın yapan.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı niteliğindedir?

- A) Aydın olmanın ölçütleri nelerdir?
B) Aydın niçin kendini feda eder?
C) Toplumsal refahın öncüleri kimlerdir?
D) Aydının yaşantısı nasıl olmalıdır?
E) Neden herkes aydın olamaz?

8. Batı dünyasının romancıları veya şairleri üzerine yazılmış olan kitaplar saymakla bitmez. Bir Marcel Proust üzerine yazılmış incelemelerin adları bir kitabı dolduracak kadar çoktur. Oysa bir Halit Ziya veya Ahmet Haşım için yazılmış kaç eser gösterebilirsiniz? Sanatçılarımız yeni kuşaklara, hakkında yazılmış eserler olmazsa tanıtılmayacaktır. Bu da dünle bugün arasında bağlantı kurulamaması demektir.

Bu sözleri söyleyen kişinin asıl yakındığı durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanatçılarımızın öldükten sonra unutulmaya yüz tuttuğu
B) Batı'nın sanatçıya verdiği değerin bizimkinden çok olduğu
C) Sanatçılarımızın gelecek kuşaklara ulaşmasını sağlayacak eserlerin yeterince yazılmaması
D) Yeni kuşakların eski sanatçılarımızdan habersiz yetiştirildiği
E) Şair ve yazarlarımızı az tanımaktan kaynaklanan bir kültür boşluğunun olduğu

9. Kendimizi tanıma yolundan geri dönemeyiz. Edebiyat şunu söylemesin, bunu söylemesin yok artık. Eski yeni ne hâlimiz varsa bileceğiz. Her yeni hikâye gerçek hâlimizi göstermekte biraz daha ileri gidecek. Gitmeyen hikâyeyi ulusumuz beslemediği için beğenmeyecektir. İyi niyetli insanlarımız arasında bile peçe kaldıran edebiyatı kabul edemeyenler, rahatları pahasına gerçekleri dile getiren yazarlarımıza köksüzlük gibi damga vuranlar olacaktır. Ama yine de bu yolda yapılması gerekenler yapılmalıdır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen karşılayan en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edebî eserlerle anlatılmayan hiçbir olay ve durum gerçek anlamıyla okuyucuya gösterilemez.
B) Ulusların tarihî gelişimini dile getiren yapıtlar onların geleneklerini ortaya koyması bakımından önemlidir.
C) Hiçbir yazar yoktur ki ulusunun ortak değerlerini dile getirmesin, toplumuna ışık tutmasın.
D) İnsanımızın kendini tanıması; edebî eserlerin, toplumumuzun her hâlini anlatmasıyla mümkündür.
E) Birçok yazar, yenilik yanlısı olmasına rağmen bencilce davranışlardan kendisini koruyamaz.

10. Sait Faik, kendisinden söz edilmesini, başkalarının övülmeyi pek sevmezdi. Utanırdı bundan. Kılık kıyafeti ve davranışlarıyla yazarçizer takımının aydınlarına hiç benzemezdi. Koltuğunun altında kitap taşımaz, okuduklarını anlatmaz, düşüncelerini iddialı iddialı savunmaya kalkmaz, kişiliğini ikide bir ileri sürmez, kendinden hiç söz etmezdi. Sait Faik ile tanışanlar, halktan herhangi biri sanırlardı onu.

Bu parçada Sait Faik ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Alçak gönüllü bir insan olduğuna
B) Diğer yazarlara benzemediğine
C) Herhangi bir konuda ısrarcı olmadığına
D) Yazdıklarının farklı olduğuna
E) Kendini halktan soyutlamadığına

11. I. Estetik sanatla, güzellikle ilgilenen bir felsefe dalıdır.
II. Estetik sözcüğü, Grekçe aisthesis sözünden gelir.
III. Bu terimi ilk olarak 1750'de Alman bilgin Baumgartner ortaya atmıştır.
IV. Estetik bilimi, güzelliğin oluşturulması ve değerlendirilmesiyle ilgilenir, duygu ve beğenin yargılanması olarak da geçen duyuşal-duygusal değerleri inceler.
V. Baumgartner'dan önce estetiği bir felsefe kolu olarak biçimlendiren önemli düşünürlerin başında Alman Kant gelmektedir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralanması için hangi cümleler yer değiştirmelidir?

- A) I ve II
B) II ve III
C) II ve IV
D) III ve V
E) IV ve V

12. “Ezber bilmek, bilmek değildir.” Montaigne baba, Batı düşüncesinin baş kaynaklarından biri olan bu sözü söyleyli beş yüz yıl oldu. Orta Çağ’ın eğitim-öğretim sistemine karşı bir isyan bayrağıydı bu söz. Kara kitapların, yüzyıllarca tekrarlanan kalıplaşmış bilgilerin yenilenmesini, yaşayıp gelişmesini istiyordu Montaigne. İyi kafa, dolu kafa değil işleyen bir kafaydı onun için. Eğitim-öğretim bilgiç yetiştirmeyi bırakıp insan yetiştirmeliydi. İnsan ise onun için kendini ve dünyayı kavrayan, tek kelimeyle düşünebilen demektir. Bunun için kitabın işi; insanı belli bir düşüncenin kölesi, hamalı yapmak değil tam tersine özgürce düşündürmek olmalıdır.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi Montaigne’nin eğitim ve öğretimle ilgili görüşlerinden biri olamaz?

- A) Eğitim ve öğretimde ezberci tutumdan vazgeçilmelidir.
- B) Ezberlenmiş bilgiler, bilmenin ölçütü olamaz.
- C) Gerekliğinde gelenekçi eğitime başvurulabilir.
- D) Eğitim ve öğretimin işi, bilen değil kavrayan insan yetiştirmek olmalıdır.
- E) İnsanı özgür düşünceye götürmeyen işe yaramayan kitapların eğitimde işi yoktur.

13. Bu denemeleri yazarken hayatımın en mutlu zamanlarını geçirdiğimi söylemeliyim. Çoğunun gece yarısı ürünü olduğunu da... El ayak çekilir, herkes uykuya dalar ve ben odamda günlüklere, biyografilere, mektuplara, anılara gömülür; heyecanla kitaptan kitaba yolculuklar yapardım. Karşılaştığım her yeni ayrıntı heyecanımı artırır ve çoğu gece, sabah ezanlarını bulurdum. Ne güzel günlerdi! Asıl güzel olan bu okumalar ve yazmalar sırasında kendimi o büyük edebiyat ailesinin bir ferdi gibi hissetmenin verdiği coşkuydu.

Bu sözleri söyleyen yazarın eserini oluşturma esnasında;

- I. heyecan,
- II. mutluluk,
- III. coşku,
- IV. gıpta

duygularından hangilerini yaşadığı söylenemez?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) Yalnız III
- E) Yalnız IV

14. “İvır zıvır”ın sözlüklerde “küçük, önemsiz şey” diye tanımlanması yok mu? Çileden çıkarır beni. Kelimeleri, hayatımıza şöyle ya da böyle karışmış varlıkları, olayları küçümsemeye önemsiz saymaya kimin hakkı var? Ben de derim ki ıvır zıvır, o küçük ve önemsiz dediğimiz şeyler hayatın ta kendisidir. İnsanoğlu yeryüzünde yaşadığına dair bir işaret bırakırsa o da ıvır zıvırla olan ilişkisinde, onlara sinen anılarında gizlidir. İvır zıvırı çep-çuk alsalar hayatınızdan çırılçıplak kalıverirsiniz ortada. Uğraşacak, oyalanacak, günlük hayatınızı renklendirecek hiçbir şeyiniz kalmaz. İnsan olmaktan sıkılırsınız.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözlükler, hayatımızda anlamı olan varlıkları bazen yanlış tanımlamaktadır.
- B) İnsani ilişkileri devam ettirebilmemiz, anılarda saklı kalanları ortaya çıkarmamıza bağlıdır.
- C) İnsanca yaşamak istiyorsak hayatımızdaki her şeyi önemsemeliyiz.
- D) Hayatı önemseyenler, geçmişine ve toplumsal değerlere önem verenlerdir.
- E) Hayatımızı anlamlandıran şeyler aslında önemsiz gibi görülen küçük varlıklardır.

15. Bu yaşa değin en çok gerçekçi edebiyat ürünlerini, o yolda yazılmış hikâyeleri, romanları, hep o çığırını öven denemeleri, eleştirmeleri okudum. Bir hikâyede, bir romanda anlatılanların gerçekte olanlara benzemesi, çok kimseler gibi benim için de büyük bir suçtur. Peri masallarından, dev masallarından çocukluğumda bile pek hoşlanmadım. Olmayacak şeyler, benzerleri görülmeyecek hikâyeler arasında beğendiklerim yoktur, demeyeceğim. Ama onlarda da gerçeği aradım hep.

Bu parçadaki sözleri söyleyen kişi için,

- I. Eserlerde realite aramaktadır.
- II. Olağanüstülükleri anlatan eserleri sevmemektedir.
- III. Gerçekçi bir hikâye oluşturmayı istemektedir.
- IV. Çocukluğunda birçok masal okumuştur.

değerlendirmelerinden hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) III ve IV

16. Konuşurken daha az kelime kullanırız. Kitaplarda kullanılan kelimelerin sayısı çok daha fazladır. Onlarda kullanılan kelimelerden bazıları eskidir de. Fakat kültür günlük konuşmaları dinleyerek değil, kitapları okuyarak elde edilir. Bundan dolayı kültürlü olmak, geniş bilgi edinmek isteyen bir insan, eski yeni demeden kitapların dilini öğrenmelidir. Bu zordur ama hayatta güzel, sağlam ve değerli olan hangi iş kolaydır? Kitapların dilini öğrenen, büyük denizlere açılan bir gemiye veya göklere yükselen bir uçağa binmiş gibi olur ve onlarla ömür boyu istediği yere gidebilir.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

- A) Kitap okuma zevki, güzel kitapların seçimiyle oluşur.
- B) İnsanlar konuşma diliyle değil kitapların diliyle ufku genişletebilir.
- C) İnsanlar eski kelimeleri öğrenmek için çaba sarf etmiyorlar.
- D) Kitapların dili, sanatçının dili olduğundan okuyan kişi sanatçıyla bütünleşir.
- E) Kitabı bir belli amaç için değil bizi mutlu ettiği için okuruz.

17. Eve salça yapılması için getirilen domates kasalarından birine el koyarak ilk kütüphaneme sahip oldum. İçine ancak beş altı kilo domates alabilen kasanın bir bölümü boştu. Bu domates kasasını doldurabilecek kadar kitap alıp işi bitirecektim. Ne bereketli kasaymış ki yıllardır kitap alırım bir türlü kasa dolmadı. Herhâlde dünyayı terk edip giderken de kasa dolmamış olacak.

Bu parçaya verilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) En İyi Dost
- B) Kitapların Ruhü
- C) Kitap Tutkusu
- D) Hayat ve Kitap
- E) Kitaplar ve İnsanlar

18. İlkel insanın nasıl anlaştığını bilemiyoruz ama bazı iletişim yeteneklerini geliştirerek onun dile ulaştığını tahmin ediyoruz. Bazı dil bilimciler, insanların hayvan seslerini taklit ederek dili bulduklarını düşünüyorlar. Kesin bir şey diyemiyoruz ama bu tahminin doğru olması da söz konusudur. Kesin olarak bildiğimiz ayrıntılar da var. Örneğin, Taş Devri insanların tek heceli sözcüklerle konuştuğu. Bazı çağ ve coğrafyalarda bu, tek harfe kadar düşüyor. Bunu mağaralara çizilen harflerden anlıyoruz. Orta Asya'daki insanlar, mağaralara çizilen harflerin yanına hayvan resimleri de çiziyorlardı. Böylece isimleri tespitte çalışmışlardı. Anlaşıyor ki dilin şimdiki gibi kullanılışı pek rahat olmamıştır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi üzerinde durulmuştur?

- A) Dilin ortaya çıkışı
- B) İlkel insanların yaşantısı
- C) Dillerdeki farklılıklar
- D) Resimle iletişimin nasıl sağlandığı
- E) Taş Devri insanların nasıl anlaştığı

19. Boşuna dememişler "Müzik ruhun gıdasıdır." diye. Bırakın icra etmeyi ya da adamakıllı anlamayı, sadece herhangi bir müzik parçasını dinlemek bile psikolojimizi nasıl da değiştirir. Elinizdeki işe ya da yazıya konsantre olmak için klasik müzik eseri tercih edebilirsiniz ya da mutluluk düzeyinizi artırabilmek için hareketli bir şarkıyla kendi çapınızda dans edebilirsiniz. Bütün bunlar size iyi gelebilecek bedava ilaçlar. Biraz daha ileri gidip amatör ya da profesyonel olarak müzikle ilgilenmek istediğinizde müziğin o eşsiz etkisiyle tanışıyorsunuz.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Müzik icra etmenin insana sağladığı faydalar
- B) Müziksiz hayatın olumsuz yanları
- C) Müziğin bir işi başarmadaki rolü
- D) Müziğin hastalar üzerindeki etkisi
- E) Müziğin insan psikolojisine olumlu etkisi

20. İbni Haldun “Coğrafya kaderdir.” diyerek hayat tarzının zaman ve mekânla ilişkisini ortaya koymuştur. Eski Türk kültürünü başlangıçta avcılık ve hayvancılık, sonraları ise tarım ve hayvancılık oluşturduğu için Türk dilinin söz varlığını temelde bu hayat tarzına ait kelimeler şekillendirmiştir. Örneğin barınma ihtiyacı insanın en temel ihtiyaçlarından biridir. Bu nedenle dilde barınmaya ait kelimeler en baştan itibaren var olmuş ve arkeik kelime özelliği taşımıştır. Türklerin en eski barınaklarından birinin “alaçuk” olduğu, kelimenin eskiliğinden ve yaygınlığından anlaşılmaktadır. Yani “alaçuk” Türkçenin tarihî hafızalarından birini oluşturmaktadır denebilir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bütün diller, eski toplum dillerinin birer devamı niteliğindedir.
- B) Dili, toplumun yaşadığı mekân ve yaşam biçimi belirler.
- C) Türkler; tarih boyunca avcılık, hayvancılık ve tarım ile uğraşmıştır.
- D) İnsanoğlu var olduğundan bugüne barınma ihtiyacı hissetmiştir.
- E) Türklerin değişken yaşam biçimi, başka milletlerde görülmez.

21 Her insan, bazı evrensel insan özellikleri bakımından başkalarına benzer. Buna karşılık, yine bazı bakımlardan herkesten ayrı bir insandır. Her insanın kendine özgü yetenekleri, eğilimleri vardır. Başka bir deyişle her insanın en çok isteyebileceği, başarılı olabileceği birkaç iş vardır. Başarılı insan, kendisine en çok uyan işlerde çalışma imkânını elde eden insandır. İnsanı başarıya ulaştırabilen yol eğilimlerinin, yeteneklerinin bir eseri olan çalışmak arzusundan geçen yoldur. İnsan kendisini dilediği gibi bulabildiği her yerde tam bir kendisi olabilen tümlüğüne kavuşturabilen bir varlıktır. İnsanın başarısı tümlüğünün bir ifadesidir. İnsan sevmediği, sevmeyen işlerde bütünlüğünü gerçekleştiremez. Sevmediği için kendisini sıkın işinden ziyade özlemini duyduğu işleri düşünür. Tembel dediğimiz insan, her şeyden önce aradığı işi bulamayan insandır. Bizi kendimiz yapamayan hiçbir iş, bizim olamaz.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Sevdiği işi yapma fırsatı bulamayan insan tembelleşir.
- B) Başarısız insanlar, mesleklerindeki yetersizliği görmezden gelirler.
- C) İnsan, kabiliyeti doğrultusunda bir iş yaparsa başarılı olur.
- D) Çalışma isteği, yetenekler doğrultusunda yapılan işlerle gelir.
- E) Sevmediği işlerde çalışan insanlar, kendilerini tamamlayamazlar.

22 ve 23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

1969'da Mehmet Akif İnan, Rasim Özdenören, Erdem Bayazit ile birlikte edebiyat dergisini çıkarmaya karar verdiğimizde bizi bu girişime zorlayan etken aslında tekti: Ülkü olarak Batıcılığı seçmediğimizi, yalnızca yerli düşünceye ve bunun tüm değer yargılarına bağlı olduğumuzu söylemek. Bir ulusu olumlu ya olumsuz yönde oluşturan gücün, o ulusun edebiyatı olduğuna inanıyoruz. Osmanlı Devleti'nde ulusun canlı, atımlı, verimli dönemleri edebiyatın da verimli olduğu dönemlerdir. Ulus duraklamaya başlamışsa edebiyatta da görülür bu duraklama. Yazarlar ulusun toplumsal çalkantı barometreleridir. Öyle de olmuştur tarihimizde. Yönetim mi yazarları etkiler, yazarlar mı yönetimi etkiler sorusu üzerinde durmayalım. İki de etkiler birbirini.

22. Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Edebiyat dergisinin ulusal bir çizgiyi benimsediğine
- B) Edebiyatın ulusları iyi ya da kötü yönde etkileme gücünün olduğuna
- C) Devlet ile edebiyatın birbirini etkileme gücüne sahip olduğuna
- D) Bir ulusun gücünün, o ulusa ait edebiyatını da etkilediğine
- E) Edebi gücün bir ülkeyi yok etme potansiyeline sahip olduğuna

23. Bu parçadaki "Yazarlar ulusun toplumsal çalkantı barometreleridir." cümlesi aşağıdaki ifadelerden hangisini içermez?

- A) Toplumsal olayları ölçmek
- B) Toplumun nabzını tutmak
- C) Toplumsal sıkıntıları dile getirmek
- D) Toplumun inancını sorgulamak
- E) Toplumsal kargaşayı anlatmak

24 ve 25. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) "Tarih bir tekerrürden ibarettir." sözü ne kadar cazibeli ki insan, bunun tam tersinin doğru olduğunu bildiği hâlde bu sözün çekiciliğinden kurtulamaz. (II) Gerçekten insanların, toplumların, sanatların başından geçenler hep birbirine benzeyen ya da benzetilen olaylardır. (III) Ruh ve beden yapısı değişmedikçe insan, tarihî bir gereksizliğin çözülmez halkaları içinde yaşayacaktır. (IV) Dünyaya çok yukarıdan bakınca insan eserleri arasındaki farklar azalır, renkler birbirine karışır ve bütün tarih tekdüze görülür. (V) Gerçekte bir gün, diğer günün aynı değildir. (VI) Bir devrin, bir düşünüşün bir uygarlığın dirildiği veya hayatını aynen tekrarladığı görülmemiştir.

24. Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine varılabılır?

- A) Tarihi olayları incelerken objektiflikten uzaklaşılmasıdır.
- B) Dünya, aynı dünyadır; değişen insanlar ve olaylardır.
- C) Olayların birbirine benzemesi ile tekrarlanması aynı şeyler değildir.
- D) Genel anlamda dünya tarihi, bir bütündür ve uzaktan farklı görülür.
- E) İnsanlık, tarihin acı sayfalarına bakıp bundan ders çıkarmasını bilmelidir.

25. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir düşünceyi onaylama söz konusudur?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

		YANITLAR																																																																																					
 ÖĞRENCİ NO <table border="1"> <tr><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td></tr> <tr><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td></tr> <tr><td>3</td><td>3</td><td>3</td><td>3</td><td>3</td></tr> <tr><td>4</td><td>4</td><td>4</td><td>4</td><td>4</td></tr> <tr><td>5</td><td>5</td><td>5</td><td>5</td><td>5</td></tr> <tr><td>6</td><td>6</td><td>6</td><td>6</td><td>6</td></tr> <tr><td>7</td><td>7</td><td>7</td><td>7</td><td>7</td></tr> <tr><td>8</td><td>8</td><td>8</td><td>8</td><td>8</td></tr> <tr><td>9</td><td>9</td><td>9</td><td>9</td><td>9</td></tr> <tr><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td></tr> <tr><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td></tr> <tr><td>3</td><td>3</td><td>3</td><td>3</td><td>3</td></tr> <tr><td>4</td><td>4</td><td>4</td><td>4</td><td>4</td></tr> </table>	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	6	6	6	6	6	7	7	7	7	7	8	8	8	8	8	9	9	9	9	9	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	1	A	B	C	D	E	16	A	B	C	D	E
	0	0	0	0	0																																																																																		
	1	1	1	1	1																																																																																		
	2	2	2	2	2																																																																																		
	3	3	3	3	3																																																																																		
	4	4	4	4	4																																																																																		
	5	5	5	5	5																																																																																		
	6	6	6	6	6																																																																																		
	7	7	7	7	7																																																																																		
	8	8	8	8	8																																																																																		
	9	9	9	9	9																																																																																		
	0	0	0	0	0																																																																																		
	1	1	1	1	1																																																																																		
	2	2	2	2	2																																																																																		
	3	3	3	3	3																																																																																		
4	4	4	4	4																																																																																			
2	A	B	C	D	E	17	A	B	C	D	E																																																																												
3	A	B	C	D	E	18	A	B	C	D	E																																																																												
4	A	B	C	D	E	19	A	B	C	D	E																																																																												
5	A	B	C	D	E	20	A	B	C	D	E																																																																												
6	A	B	C	D	E	21	A	B	C	D	E																																																																												
7	A	B	C	D	E	22	A	B	C	D	E																																																																												
8	A	B	C	D	E	23	A	B	C	D	E																																																																												
9	A	B	C	D	E	24	A	B	C	D	E																																																																												
10	A	B	C	D	E	25	A	B	C	D	E																																																																												
11	A	B	C	D	E	26	A	B	C	D	E																																																																												
12	A	B	C	D	E	27	A	B	C	D	E																																																																												
13	A	B	C	D	E	28	A	B	C	D	E																																																																												
14	A	B	C	D	E	29	A	B	C	D	E																																																																												
15	A	B	C	D	E	30	A	B	C	D	E																																																																												

20x25 TYT PARAGRAF DENEMELERİ

DENEME 18

KONU ANALİZİ

TAKILDIĞIM KONULAR VE SEBEBİ

1. Paragrafta Yapı – Boşluk Tamamlama
2. Paragrafta Yapı – Boşluk Tamamlama
3. Paragrafta Yapı – Boşluk Tamamlama
4. Paragrafta Yapı – Anlamlı Bütün Oluşturma
5. Paragrafta Yapı – Anlamlı Bütün Oluşturma
6. Paragrafta Yapı – Akışı Bozan Cümle
7. Paragrafta Yapı – İkiye Bölünen Paragraf
8. Paragrafta Yapı – Cümle Ekleme
9. Paragrafta Anlatım
10. Paragrafta Yorum – Ana Düşünce
11. Paragrafta Yorum – Konu
12. Paragrafta Yorum – Yardımcı Düşünce
13. Paragrafta Yorum – Ana Düşünce
14. Paragrafta Yorum – Yardımcı Düşünce
15. Paragrafta Yorum – Yardımcı Düşünce
16. Paragrafta Yorum – Yardımcı Düşünce
17. Paragrafta Yorum – Konu
18. Paragrafta Yorum – Yardımcı Düşünce
19. Paragrafta Yorum – Yardımcı Düşünce
20. Paragrafta Yorum – Yardımcı Düşünce
21. Paragrafta Yorum – Ana Düşünce
22. Paragrafta Yorum – Ana Düşünce
23. Paragrafta Anlatım
24. Paragrafta Yorum – Yardımcı Düşünce
25. Paragrafta Yorum – Yakınma

1. Şiir, her şair tarafından amacı ve üslubu açısından farklı değerlendirilir. Buna saygım var elbette. Ama bazı şairler vardır ki ben sadece bu toprağın sesi olacağım, der. Bunun için de sınırların ötesinden gelen rüzgârlardan kokular devşirmeye hiç yanaşmaz. Bunun doğru bir tutum olmadığını söylemeliyim. Bu, sanatın ne olduğunu anlayamamaktan kaynaklanan, sanat eserini sadece içinde yaşadığı topluma özgü bir insan ürünü sayan bir zihniyetin kabul edilemez bir görüşüdür. ----

Düşüncenin akışına göre bu parça aşağıdaki yargılardan hangisiyle devam ettirilmelidir?

- A) Çünkü bütün sanatçılar, kendi düşüncelerini yaymak ister.
B) Okurun bu konudaki düşünceleri önemli değildir.
C) Ne kadar gerçekçi olmaya çalışırlarsa çalışsınlar bunu başaramazlar.
D) Hiçbir düşünceye bağlı kalmadan yazan bir sanatçıya rastlayamazsınız.
E) Çünkü sanat, evrensel bir bakış açısını gerektirir.

2. Hemen her fırsatta ortaya çıkıp kendini anlatan bir yazar; gündemde kalıyor, kitabının tanıtımını yapıyor hatta onun daha çok insana ulaşmasını sağlıyor ama bir yandan da eserini tüketiyor. Artık biz onun nasıl söylediğine değil, neler söylediğine bakmaya başlıyoruz. Oysa edebiyat, temelde bir yazarın ---- Tabii ki toptancı davranıp bu, hepten böyledir demeyeceğim. Elbette yazarların ortaya çıkması, söyleşilere katılması, sanatçılığını tanıtmayı doğaldır ve gereklidir. Sözünü ettiğim tüketme daha çok edebiyat dışı alanlarda ortaya çıkıyor.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) ne söylediğinden çok nasıl söylediğini önemser.
B) kendisini iyi tanıtıp tanıtmadığına bakar.
C) toplumun değer yargılarını temsil edip etmediğini önemser.
D) yarına kalıp yeni nesilleri etkilemesini ister.
E) sadece eserin edebî yönünü değerlendirmekle yetinir.

3. ---- Çünkü toplumun değer yargıları ve uygarlığı onunla ölçülür. İnsana insanlık duygusu, tiyatrodan aşılır. Oturmayı, kalkmayı, dinlemeyi, anlamayı, inceliği, birbirimizi sevmeyi orada öğreniriz. Tiyatro bir şehrin ocak başıdır aslında. Orada en güzel masallar söylenir, en gerçek sözler duyulur. Toplumun kabulleri, sevip sevmediği her şeyi orada bulmak mümkündür. Diğer milletlerle olan iletişimini, benzer ya da ayrılan yönlerini tiyatrodan görürüz. Daha ne olsun ki? Her şey ama her şey var tiyatrodan.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdaki yargılardan hangisi getirilmelidir?

- A) Tiyatroyu sevmemek mümkün değildir.
B) Herkes tiyatroyla ilgilenmek ister.
C) Bir toplumun kültür ölçüsü tiyatrodur.
D) Tiyatroya değer vermeyen toplum yoktur.
E) Tiyatro, toplumların geçmişini yansıtır.

4. I. Rodos Heykeli, 32 metre yüksekliğindedir ve tunçtan yapılmıştır.
II. Bu heykel, birçok sanat eserine de kaynaklık etmiş, Fransız heykeltıraş Frederic Auguste Bartholdi New York'ta bulunan Özgürlük Heykeli'ni Rodos Heykeli'nden esinlenerek yapmıştır.
III. Yapılışından yok oluşuna kadar yalnızca elli altı yıl geçmesine rağmen Rodos Heykeli dünyanın yedi harikasından biri olmayı başarmıştır.
IV. Bunun en büyük sebebi, devasa bir heykel olmasının yanı sıra birlik ve beraberliğin simgesi olması idi.
V. Yapımı on iki yıl sürmüş, MÖ 282 yılında tamamlanmış ve güneş tanrısı Helios'a ithaf edilmiştir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden anlamlı bir bütün oluşturulması için hangilerinin yer değiştirilmesi gerekir?

- A) I ve III
B) II ve V
C) III ve IV
D) III ve V
E) IV ve V

5. I. Mimar Sinan da insanda saygı uyandıran ve bu gelişmeye katkı sağlayan şahsiyetlerden biridir.
 II. Onun eserlerinin en belirgin özelliği, eserin yapıldığı çevrenin de güzelliğiydi.
 III. Kimi adaleti, kimi düşünce dünyası, kimi kahramanlığı ile insanlığın gelişmesine katkıda bulunmuştur.
 IV. Sinan küçük çaplı, sanat yönü ağır olan eserlerinin etrafına büyük ağaçlar diktirerek eseri esrarlı bir güzellikle kaplarken büyük hacimli eserlerinin çevresine küçük ağaçlar diktirerek görüş ufkunu genişletirdi.
 V. İnsanlık tarihinde hayatıyla ve eserleriyle arkasında büyük izler bıraktığı şahsiyetler vardır.

Yukarıdaki cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I-II-IV-III-V
 B) II-III-V-I-IV
 C) III-IV-V-I-II
 D) IV-III-II-I-V
 E) V-III-I-II-IV

6. (I) Bir ay kadar evvel onu Yeşilköy'deki evinde ziyarete gittim. (II) Kar yığınlarını aşmakla geçen zahmetli bir yolculuktan sonra köşkün alt kat sofasına girdiğim zaman dışarıdaki soğuktan daha soğuk, maddesiz bir hava ile temasa geldim. (III) Ev halkının dışarıdan gelen kimse-sizlere hoş geldiniz demek bile aklına gelmiyordu. (IV) Burada bir sürü avareliğe bırakılmış eşyada bile bir şaşkınlık, bir ümitsizlik vardı. (V) Belli ki gözü Halit Ziya'dan başka bir şey görmeyen ev halkının dikkatini hiç kimse çekmiyordu. (VI) Sessiz soluksuz kendime bir yer buldum.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi anlatımın akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

7. (I) Ağaçlar şehri baştan başa bir çiçek buketine çevirirken kadınlar neden saçlarına çiçekler takmıyor? (II) Neden kadınlar, leylakların yanından geçerken baharı yalnız ince bir sızı olarak duyuyorlar içlerinde? (III) Kadınlar neden bu kadar yorgun, neden bu kadar umutsuz ve bahardan habersiz? (IV) Oysa baharı ilk duyan ve ilk haber veren onlar olmalı değil mi? (V) Kadınların içindeki şarkıyı susturan bir şeyler var, belli; bir tel kopmuş olmalı içlerinde. (VI) Evlerin bunca neşesiz ve somurtkan, sokakların böyle ışıltısız ve kaba, hayatın tatsız tuzsuz oluşunu başka neye yoracağız? (VII) Bir kadının sihirli ellerinin değmediği eşyadan, bir kadın gü-lüşünün aydınlatmadığı evlerden hangi mutluluğu devşireceğiz?

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf kaç numaralı cümle ile başlatılmalıdır?

- A) III B) IV C) V D) VI E) VII

8. (I) Yenileceğinizi düşünüyorsanız yenildiniz demektir. (II) Cesaret edemeyeceğinizi düşünüyorsanız asla cesaret edemezsiniz. (III) Kazanmak mı istiyorsunuz? (IV) Kazanamam demeyeceksiniz. (V) Kazanamam dersenez yenilmenize bir adım kalmış demektir. (VI) Demem o ki hayatla ilgili düşünceleriniz olumlu olsun ki hayatı güzel yaşayın.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Eninde sonunda kazanacağını düşünendir her kavgayı kazanan." cümlesi getirilirse anlam bütünlüğü bozulmaz?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

9. Hayata yan çizmek, yalnızlık duygusuna yenilmek, böyle bir yenilgiyi kabullenmek insanlığını yadsımak değil mi bir ölçüde? François Mauriac: Yazar, hiçbir zaman yalnızlığa boyun eğmeyen bir insandır, diyor. Her birimiz birer çöl taşıyoruz içimizde. Bu çölleri neyle doldurabiliriz insan seslerinden başka? Kim söylemiş bilemiyorum; galiba Exupery söylemiş, bazen bir çocuk bile koca bir çölü doldurur çılgınlıklarıyla onu çöllükten çıkarır diye. Bir çocuk çılgınlığına, bir yetişkin hele hele bir yazar sesine hangi çöl dayanabilir, direnebilir ki?

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sözde soru cümleleri
- B) Devrik cümleler
- C) Olasılık cümlesi
- D) Varsayım cümlesi
- E) Tanık gösterme

10. Herkes hizmet edebilir insanlığın gelişmesine. Bir moda uyan da uymayan da. Her yeni düşünce veya sanat akımını benimseyen herkes ilerici, eski sayılan bir anlayışı savunan kişi de gerici olmayabilir. Yani yeni ya da eski taraftarı olmak bir şey ifade etmez. Bu nedenle amaç; iyi, güzel, doğru olanı bulmak ve savunmak olmalıdır. İyi ve güzel eskide de yenide de bulunur. Yeni ama kötü bir eseri savunmak nasıl yanlışsa eski ama güzel bir eseri karalamak da o derece yanlıştır.

Bu parçada asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Herkesin iyi ve kötü kavramına bakışının farklı olması normaldir.
- B) Bir eserin niteliğini eski ve yeni oluşuna göre değerlendirmek yanlıştır.
- C) İnsanlığa hizmet, yenilikçi bir kafa ile de mümkün olabilir.
- D) Dünyanın yaşanılır olması toplumsal değerlerin korunmasıyla mümkündür.
- E) Herkesin iyiyi ve güzeli bulmaya çalışması toplumları mutlu kılar.

11. Büyük bir gönül adamıydı Sabahattin Eyüboğlu. Ortaklaşa çalışmanın, imece bereketinin erdemine inanmış bir gönül adamı. Her türlü yozlaşmaya -halktan kopmaktı onun için yozlaşmak- kafa tuttu ömrü boyunca. Divan şairlerini, yapma dilleri ve özentileriyle bir tarafa itip Yunuslarla, Pir Sultanlarla Anadolu'nun gur ve içli sesine verdi kulağını ve gönlünü. "Gül"e karşı "yonca"-yı, "bülbül"e karşı "serçe"yi tuttu. Şarkılara inat türküleri, halılara inat kilimleri benimsedi. Salonu atıp sokağı yeğledi. Gözyaşını verip umuda memlekete yani gerçeğe sarıldı dört elle. Halk değerlerini, her çeşidinden halk sanatını çağdaş düşünce ve sanata mal etmeyi kendine dert edindi.

Bu parçada Sabahattin Eyüboğlu'nun hangi özelliği üzerinde durulmaktadır?

- A) Sanatta yardımlaşmanın insana katacağı değerleri önemseyişi
- B) Halk kültürünün Batı sanatıyla örtüşmediği gerçeğini kavrayışı
- C) Sanal bir edebiyat anlayışının, Türk edebiyatını geriye götüreceğine inancı
- D) Eski edebiyatın, bütün değerleriyle atılması gerektiği düşüncesi
- E) Halktan kopuk, gerçekten uzak bir sanat anlayışını reddetmesi

12. Gerçek bir sanatçının ne çok tanımı yapılmıştır. Nasıl olması gerektiği üzerine de çok şey söylenmiştir. Ben- ce gerçek bir sanatçı; zamanın her anında güzelin, faydalının, doğrunun ve sevginin sabırlı araştırmacısı ve yorumcusu olmalıdır. Sanatçı, elde ettiği bulguları öz ve anlaşılır bir dille, sevecenlik içinde yaşadığı toplumun insanlarına sunabildiği ölçüde kişilik kazanır. Sanatçı, toplumu toplum yapan duygu ve duyarlılığı bir kutsal belge hâlinde gelecek çağılara taşıyan bir elçidir.

Bu parçadan sanatçı kavramı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Sanatçı, toplumla bütünleştiği ölçüde faydalı olur.
- B) Toplumsal değerleri, gelecek nesillere aktarma görevi üstlenir.
- C) Halkı eğitme amacıyla kaleme aldığı eserlerde gerçekçi bir yaklaşım sergiler.
- D) İyi bir araştırmacı olan sanatçı, açık ve samimi bir dil kullanır.
- E) Sanatçı, yaşamı boyunca olumlu duygular içinde sabırla çalışır.

13. Bilgi verecekseniz makaleyi; kendinizi tanımak, kendinizle hesaplaşmak istiyorsanız denemeyi; bir dünya yaratacak ve okuyanı da içine çekecekseniz öykü ya da romanı; slogan atacak, bir görüşü ortaya koyacaksınız gazeteyi, fıkrayı kullanın; şiiri değil. Şiir, bağırılmaz; elinde pankart ya da sopa taşımaz. Şair duygu adamıdır, davranış adamı değildir. Bireysel veya toplumsal trajediyi anlatırken bile şairin gözyaşları dışarı değil, içine akar.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiirin diğer türler gibi bir amacının olması, onun kitlelere ulaşma özelliğini bir bakıma yok eder.
- B) Şiir kendi başına bir türdür; diğer türler gibi amacını açıkça ortaya koymaz, kendini kapatır.
- C) Gazetede kullanılan yazın türlerinin, toplumları harekete geçirici, onları isyana sürükleyici özelliği vardır.
- D) Hiçbir şair, toplumun dertlerine duyarsız değildir ancak genellikle bunu dile getirmekten çekinir.
- E) Her yazın türünün kendine göre bir özelliği ve güzelliği vardır ancak şiir bunlardan en üstünüdür.

14. Fazıl Hüsnü Dağlarca, Cumhuriyet Dönemi'nin özellikle İkinci Kuşak şairlerinin en özgünü, nicelik ve nitelik bakımından en verimlisidir. Gerek kullandığı sözcükler, gerek seçtiği temalar ve şiir kalıpları ile kendinden önceki şairlere benzemediği gibi çağdaşlarına da hiç benze- mez. Her biri ötekenden ilginç ve güzel kitaplarıyla Türk edebiyatında gerek kapsamı, ön sezgi yeteneği, hayal gücü ile hiçbir şiir geleneğine bağlı olmayan eserleri; gerek şiir dilinin özgünlüğü, hepsinin üstünde sözcüklere yüklediği düşünce ve duygu zenginliği ile erişilmez bir doruktur.

Bu parçada Fazıl Hüsnü Dağlarca ile ilgili aşağıdaki-lerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Hem özgün hem de verimli bir sanatçı olduğuna
- B) İşlediği konu ve kullandığı dil bakımından çağdaşla- rından farklı olduğuna
- C) Halk kültüründen faydalanıp evrenseli yakaladığına
- D) Eserlerinin ilgi çekici olduğunu
- E) Hayal dünyasının zengin olduğuna

15. Hikâye, güzel yazılma kaygısından Ömer Seyfettin ile kurtuluyor. Bir subay olan Ömer Seyfettin, iyi kurulmuş hikâyeleriyle bizde rahat okuma zevkini ilk tattıran san- atçı olmuştur. Güçlü bir gözlemden çok, basit de olsa birtakım düşüncelerden yola çıkan sanatçı, hikâyeye bir yandan güzel yazma kaygısından çok, konuyu işleyip değerlendirme yolunda bir nitelik kazandırırken öte yan- dan temiz ve sade bir dile bir çeşit edebiyatsız edebiyata doğru bir yön sağlıyordu. Hikâyeleri içinde aşırı bir Batı hayranlığına karşı ulusal değerleri tutan, kör inançlarla alay eden, çocukluk anılarıyla birlikte eski törelerimizi iş- leyen, mizah ve fanteziye yer veren hikâyeler büyük bir yer tutar.

Bu parçada Ömer Seyfettin ile ilgili olarak aşağıdaki-lerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Türk tarihine duyduğu sevgiyi hikâyelerine taşıdığına
- B) Nasıl yazdığına değil, neyi yazdığına önem verdiğine
- C) Anlaşılır, temiz bir Türkçe ile yazdığına
- D) Eserlerinde toplumsal yergiye yer verdiğine
- E) Kolay okunabilirlik açısından ilk olduğuna

16. Namuslu bir dünya ve bu dünya içinde mutlu bir Türkiye yatıyordu gönlünde. Köylüsü kentlisi, yakını uzağı, dostları hele hele dostlarıyla birlikte el ele, ortaklaşa yeniden kurulup yaşatılacak mutlu, adaletli bir Türkiye umudu. Dostluktan başka yitirecek bir şeyi yoktu onun. Biliyordu çünkü işte ve düşünüşte beraberlik olmadı mı kolay kolay kurulamazdı, kurulsaydı da yürütülemezdi dostluk. Çıkar düşünçesinin girdiği hiçbir işe el atmadı. İsimsiz çalışmanın erdemine olan inancıyla sarıldı bütün ömrünce her işe ve ardında bıraktığı en büyük miras; yazıları, çevirileri, filmleri ve dünyayı haksızlıklardan kurtaracağı umudu oldu.

Bu parçada tanıtılan kişiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) İçinde daima bir umutla yaşadığı
- B) Dostlarıyla birlikte güzel işler yapacağına inandığı
- C) Şöhreti düşünmeden çalışmalarını yürüttüğü
- D) Duygularıyla hareket eden bir yapıya sahip olduğu
- E) Hiçbir çıkar ilişkisine girmedığı

17. Türklerde at yetiştirilirken yetiştirilecek olan tay, attan ayrılır; küçük yaşta üzerine çocuk bindirmeye başlanır; çevgan ve mızrak oyunlarında oynatılarak top ve mızrak korkusu yok edilir; arpa yemeye alıştırılır. Meydanda devamlı düz ve ters yönde koşturulur, sırasıyla duvardan atlamaya, su üzerinden atlamaya, yokuş-iniş koşularına, sonra taşlık yerlerde koşmaya alıştırılır. Zamana yayılacak biçimde hem yalnızlığa hem de çarşıya çıkarılmak suretiyle kalabalığa alıştırılır. En sonunda ürktüğü hayvanı atın yanında bekleterek atın üzerindeki fil, deve gibi korkusunu yenmesi sağlanır.

Bu parçanın başına getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türklerdeki At Sevgisi
- B) Türklerde At Yetiştiriciliği
- C) Atın Türkler Açısından Önemi
- D) Atın Oyunlardaki Yeri
- E) At ve Korkuları

18. Vantuz balığı, görünüm itibarıyla küçük ve ince köpek balığını andırmaktadır. Akvaryum değil okyanus balığıdır. Kılavuz balığı olarak da bilinir. Kafasının üzerinde bulunan vantuzlardan dolayı bu isme sahiptir. Vantuzlar âdeta, çizgili ve tırtıklı bir görüntüyü andırır. Vantuz balıkları, kafa kısmında bulunan vantuzlar sayesinde köpek balıklarına, kaplumbağalara, memeli deniz canlılarına hatta gemilere dahi yapışarak çok uzun mesafelerde yolculuk edebilme özelliğine sahiptirler. Zararsız ve aynı zamanda zehirsiz bir balıktır. Ancak yine de eti tüketilmez. Dolaşmayı seven bir balık türü olduğu için bütün denizlerde ve okyanuslarda görülebilir. Genel olarak tropikal bölgelerde görülmektedir. Koyu renklidir. Kendi üzerinde yer alan canlılar ile ve yapıştıkları alanda yer alan parazitleri, besin artıklarını tüketerek beslenir.

Bu parçada vantuz balıklarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Nerede bulduklarına
- B) Ne ile beslendiklerine
- C) Dış görünüşüne
- D) Uzun yolculukları nasıl yaptığına
- E) Endüstride nasıl değerlendirildiğine

19. 15. yüzyılın ikinci yarısında dünyanın en büyük ve güçlü devleti durumuna gelen Osmanlı İmparatorluğu, tarihindeki en geniş sınırlara 1592'de ulaşmıştı. III. Murat'ın devrine rastlayan bu büyük genişleme döneminde önem sırasına göre bizden sonra gelen öteki büyük devletler; İran, Hindistan, Çin, İspanya, Almanya, Fransa, İngiltere, Türkistan, Güney Hindistan, Venedik ve Rusya'dır. 20 milyon kilometrekareye varan Osmanlı topraklarında yaklaşık olarak 100 milyon insan yaşamaktadır. 13 milyon kadarı Türk olan bu büyük nüfusun resmî eğitimi ve dili Türkçedir. Devlet yöneticilerinin çoğu deha çapında kişilerdir. Çağının kültür, medeniyet ve sanatını Osmanlı İmparatorluğu temsil etmektedir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) 17. yüzyıla yaklaşırken Osmanlı'nın dünyanın en büyük ülkesi olduğu
- B) Nüfusunun büyük bir kısmının Türk olmayan unsurlardan oluştuğu
- C) Osmanlı'nın 17. yüzyıldan itibaren dünya üzerindeki önemini yitirdiği
- D) İmparatorluk topraklarında resmî eğitimin ve dilin Türkçe olduğu
- E) Ülke yönetiminde bulunan kişilerin üstün bir zekâyâ sahip oldukları

20 ve 21. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İnsanın yaşadığı hayatı ve bu hayatın temel değerlerini sorgulaması gerektiğini ileri süren Sokrates'e göre sorgulanmamış bir hayat yaşanmaya değer bir hayat değildir. Mutluluk, bilgi ile elde edilen erdemlerle yaşanan bir ahlaki hayatla mümkün olabilir. Herkes iyiyi ister fakat temel sorun insanların iyi adı altında her istediğinin gerçekten iyi olup olmadığıdır. Öyleyse iyi, insanların onun öyle olup olmadığını düşünmelerinden veya istemelerinden bağımsız bir varlığa sahip olmalıdır. İnsanın mutlu olmak için nasıl bir hayat sürmesi gerektiğini yani erdemli bir hayatın nasıl olması gerektiğini bilmesi gerekir. Öyleyse bilgi erdemdir. Ona göre her insan doğuştan bilgiye sahiptir. Önemli olan bu bilginin dışarı çıkmasıdır.

20. Sokrates'in görüşleriyle ilgili olarak bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Yaşamın temel yargılarını sorgulayıp kavramayan bir insan yaşıyor sayılmaz.
- B) İnsanlar iyilik peşindedir ancak bu kavram, kişiden kişiye farklılık gösterir.
- C) İnsanlar, ahlaklı bir hayatı nasıl sürdürebileceğini bilgiyle öğrenebilir.
- D) Mutluluk ancak bilgiyle harmanlanmış güzel bir ahlak ile mümkün olabilir.
- E) Başarı insana mutluluk getirir, bu yüzden insanlar başarı yollarını öğrenmelidir.

21. Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine varılabılır?

- A) Ancak mutlu insanlar güzel ahlaka sahiptirler.
- B) İnsanlar, bilgiye ulaşmak için gerekli çabayı göstermemektedir.
- C) İnsanın kendini bilmesi, başarıyı da beraberinde getirir.
- D) Erdemli insanlar, iyiyi kötüyü bilen mutlu insanlardır.
- E) Bütün insanların aynı erdeme sahip olması mümkün değildir.

22 ve 23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir yazarın sadece kitaplarını değil, basılmasını düşünmeden yazdığı her türlü ürünlerini, mektup ve günlüklerini okumak; yazar ve onun felsefesi, olay ve durumlara bakışı hakkında çok boyutlu fikir verir. Bu durumda okur, bence salt yazarın göstermek istediği yüzünü değil, ötesini de gördüğü hissine kapılır. Eğer yazarın sadece piyasada görülen ve çok satan kitapları okunursa onun gerçek dünyasına ulaşmak pek mümkün olmaz. Yazarın ölümünden sonra basılan onun kendi dünyasını ortaya çıkaran yazılardır yazarın gerçek düşünce dünyasını ortaya çıkaran. Yazarın basılmak amacı dışında yazdığı her türlü yazılarıdır okura onu anlatan. Özellikle böylesi bir okuma Nietzsche gibi çok tartışmaya neden olan bir filozofu anlamak için önemlidir, diye düşünüyorum.

22. Bu parçada vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir yazarı tanımının en iyi yolu, onun basılı eserlerinden yola çıkmaktır.
- B) Bir yazarın özel yaşamı, özel notları onu iç dünyasını ele verir.
- C) Bir yazarı tanımak için onun basılmış ve basılmamış tüm yazılarını okumak gerekir.
- D) Filozofları tanımının yolu, basılı ürünlerini değil, projelerini tanımaktan geçer.
- E) Nietzsche'yi tanımak için onun mektup ve günlüklerini okumak gerekir.

23. Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Örneklmeye başvurulmuştur.
- B) Kanıtlanabilir veriler kullanılmıştır.
- C) Açıklayıcı bilgiler verilmiştir.
- D) Özne yargılara yer verilmiştir.
- E) Konuşma havası taşımaktadır.

24 ve 25. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Geçenlerde bir okul gecesine katıldım. Çocuklar “anne” şiiri okudu. Ağlamaklı bir sesle, hıçkırarak. Ağıt gibi şiirler... Öğretmenleri bu şiirleri seçmiş onlar için. Belki de özellikle seçilmiş bu şiirler, ağlansın, üzüntü ve keder versin diye. Neden, niçin bütün anne şiirleri acıklı olsun? Annenin çocuktaki karşılığı her zaman acı, hasret, ayrılık ve ölüm müdür? Anneye çocuğun paylaştığı güzel duygular, çocuğun anneye söyleyebileceği başka sözler yok mudur? Mutlu, neşeli anne şiir olamaz mı? Tabii ki yazılabilir. İsterdim ki o güzel çocuklar annelerine sevgi dolu, umut dolu çocukların şiirini okusunlar. Sonra baktım ki edebiyatımızdaki anne şiirlerinin çoğu ağıt. Savaş yıllarında ve Cumhuriyet’in ilk döneminde “vatan” ile özdeşleştirilmiş anne. Vatan ağlıyor, anne de ağlıyor.

24. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değnilmiştir?

- A) Anne şiirlerinin genellikle ölüm ve ayrılık şiirleri olduğuna
- B) Anne sözcüğünün çağrıştırdığı olumsuz duygulara
- C) Anne şiirlerinin duygu sömürsü olarak kullanıldığına
- D) Anne ve çocuğun paylaştığı güzel duyguları anlatan şiirlerin de yazılabileceğine
- E) Anneyi en güzel anlatan şiirlerin ağıt niteliğinde şiirler olduğuna

25. Bu parçadaki sözleri söyleyen kişinin asıl yakındığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gecede sadece anne şiirlerinin okunup başka konulara yer verilmesinden
- B) Öğretmenlerin iyi şairin ne olduğunu bilmediklerinden
- C) Şiir dinletisinde anne şiirlerinin başka konuların önüne geçmesinden
- D) Sadece acı ve hüznün verici anne şiirlerinin seçilerek duygu sömürsü yapılmasından
- E) Güzel duygular içeren şiirlerin seçilmemiş olmasından

YANITLAR	
1	A B C D E
2	A B C D E
3	A B C D E
4	A B C D E
5	A B C D E
6	A B C D E
7	A B C D E
8	A B C D E
9	A B C D E
10	A B C D E
11	A B C D E
12	A B C D E
13	A B C D E
14	A B C D E
15	A B C D E
16	A B C D E
17	A B C D E
18	A B C D E
19	A B C D E
20	A B C D E
21	A B C D E
22	A B C D E
23	A B C D E
24	A B C D E
25	A B C D E
26	A B C D E
27	A B C D E
28	A B C D E
29	A B C D E
30	A B C D E

ÖĞRENCİ NO

0	0	0	0	0
1	1	1	1	1
2	2	2	2	2
3	3	3	3	3
4	4	4	4	4
5	5	5	5	5
6	6	6	6	6
7	7	7	7	7
8	8	8	8	8
9	9	9	9	9

DETAYLI ÇÖZÜMLER

ÇÖZÜMLER

DENEME 1

1. Bu parçada yazar, düşünce ve edebiyat eserlerinden faydalanma zorunluluğunu A seçeneğinde verilen “İyi, güzeli ve doğruyu yalnızca kendimizde arama yanlışlığını düzeltmek” gerekçesine bağlamaktadır.

Bu gerekçe parçanın “...nasıl olur da iyi, güzel, doğru işler yalnız benden çıkar, onları yalnız ben bilir, ben değerlendiririm deriz. Bu nedenledir ki düşünce ve edebiyat eserlerine, hayatın olay ve sorunlarına hep daha iyi insanlar olabilmek için onlardan nasıl faydalanabiliriz diye bakalım.” cümlelerinde dile getirilmiştir.

CEVAP: A

2. Parçanın “O, bilgilerin ancak yaşayıp görerek, deneyim sahibi olarak ve deneyler yoluyla elde edilebileceğini söyler.” cümlesinden I. öncüldeki yargıya, “Ahlak felsefesini herkesin kendi mutluluğuna koşması gerektiği ilkesine dayandırır.” cümlesinden de IV. öncüldeki yargıya ulaşabiliriz. II ve III. öncüldeki yargılara parçadan ulaşamayız.

CEVAP: C

3. “Daha önce hiç duymadığım bir dizesini okuyun bana hemen tanıyım Necip Fazıl’ı, Nazım Hikmet’i, Yahya Kemal’i, Ahmet Haşim’i. Bu şairleri büyük şair yapan onların bu orijinalliğidir. Hiç kimseye benzememeleridir.” cümlelerinden I’inci parçada özgünlükle ilgili, “Bu eserler, döneminin en önemli konularını bünyelerinde taşıdıkları için, bu konuları sosyal hayatın içinden bize sundukları için önemli.” cümlesinden de II’nci parçada içerikle ilgili açıklama yapıldığı görülmektedir.

CEVAP: B

4. Parçada sanatçıların işlerine olan tutkularından söz edilmektedir. “Yazmayınca hayatının kör kuyuya döneceğini söyler bir yazar.” ve “Dağlarca bir mülakatında şöyle der: Birisi bana dese ki kitaplarının hepsini yok edeceğiz, öleceksin ama bir kolun dışarıda kalacak, durmadan yazacaksın. Bunu seve seve kabullenirim.” cümlelerinden de parçanın C seçeneğindeki “İşini sevmeyen bir yazar, şair var mıdır?” sorusunun cevabı olduğu anlaşılmaktadır.

CEVAP: C

5. Parçada göç; eğitim, doğal afet, sağlık, siyasi durum, geçim sıkıntısı, işsizlik gibi nedenlere bağlanmıştır.

A seçeneğindeki sebep, eğitim ihtiyacı; C ve E seçeneğindeki sebep, siyasi durum; D seçeneğindeki sebep, sağlık sorunudur. B seçeneğindeki sebep, göç sebeplerinden biri değildir. Kişi, bir il ya da bölgenin tarihî yerlerini görmek için buralara turist olarak gidebilir. Bunun için görmek istediği şehre yerleşmesine gerek yoktur.

CEVAP: B

6. “Ne kolay işmiş bu sanat, sanatçılık (!)” cümlesinde parantez içindeki ünlem işareti (!), söylenen sözün tam tersinin kastedildiğini göstermektedir (A).

“Bugünlerde ise radyolarda, televizyonlarda kulakları yırtarcasına deli gibi bağırınlar sanatçı diye çağrılmaya başladı.” cümlesinde benzetme yapılmıştır (B).

“Çile çekmek, akla gelmek, elinden tutmak, köşeyi dönmek” deyimdir (C).

Parça, söyleşiye dayalı anlatım biçimi ile oluşturulduğundan içten, açık bir dili vardır (E).

Parçada betimleyici anlatım biçiminden faydalanılmamıştır.

CEVAP: D

7. Parçadaki “Her kültür, mensuplarının tarih içinde bağımsız bir varlık olarak yaşamını devam ettirmesini ister ve buna uğraşır.” ve “Bu nedenledir ki kültür, birleştirici bir rol üstlenir.” cümlelerinden parçada anlatılmak istenenin D seçeneğindeki “Bir toplumun değer yargılarını ve benliğini koruma görevi kültüründür.” yargısı olduğu görülmektedir.

CEVAP: D

8. “Eskiden şairler hayatı herhangi bir fikir veya his dolayısıyla güzel göürdü ve doğa bir ruh hâlinin aynası olarak değer kazanırdı.” cümlesinde “Şairlerin ilk zamanlarda doğayı, bir araç olarak gördüklerine (A)”,

“Her şey söylenmiştir.’ sözü çok aldatıcıdır. Her şey söylenmiştir ama aynı düşünce ile söylenmiş iki söz var mıdır?” cümlelerinde “Daha önce söylendiği sanılan şeylerin aslında aynı şekilde dile getirilmediğine (B)”,

“Edebiyatın içine duyulan şeylerden çok düşünülen şeyler girer.” cümlesinde “Edebiyatın daha çok hissedileni değil düşünüleni anlattığına (C)”,

“Şimdilerde ise doğa ve yaşama sevinci araç olmaktan çıkmıştır, amaç olmuştur şiirde.” cümlesinde “Yeni şairlerin eskilerden, doğayı ele alışları bakımından farklı olduğuna (D)” değinilmiştir.

Parçada sanatçıların güzel olanı, iyi olanı eserlerine taşımaları gerektiğine değinilmemiştir.

CEVAP: E

9. Parçada yeni sözcüklerle ilgili olarak iki konuya değinilmiştir. Hal-kın benimseyeceği türden olması ve anlam karışıklığına yol açmaması. Parçanın ilk cümlesi bu iki durumu da içine alan genel bir yargı olmalıdır. Bu cümle aynı zamanda anlatılmak istenenin de vermelidir. Çünkü parçada anlatılanlar bir ana düşüncenin açılımıdır. Buna göre parçanın başına E seçeneğindeki “Sözcük oluştururken dile kolay gelmesine, anlamsal karışıklığa neden olmamasına özen gösterilmelidir.” yargısı getirilmelidir.

CEVAP: E

10. I. cümlede geçen “seyir” sözcüğü bu sorunun çözümünde anahtar sözcüktür. Cümleler içinde “seyir” sözcüğünü, IV. cümlede verilenler açıklığa kavuşturmaktadır. II ve IV. cümleler yer değiştirilmelidir.

Değişikliği yaparak paragrafı oluşturalım:

(I) Bir yazarın roman anlayışı, doğal olarak yazdığı her romanla biraz daha gelişir, bunun olağan bir seyri vardır. (IV) Bin Hüzünlü Haz’da bu, benim için olağan seyrin dışına çıktı sanki, birdenbire bir sıçrama oldu. (III) Roman sanatından ne beklediğimin cevabını Bin Hüzünlü Haz’da daha net gördüm; bunun nasıl olduğunu bilmiyorum, belki bende biriken bazı şeyler o romanı yazarken şekillenme imkânı buldu. (II) Belki de üzerinde çalıştığım metin yaptı bunu. (V) Bu değişimin romancı için anlamı şudur; kendi roman yolculuğu içinde hatırı sayılır bir mesafe kaydetmiştir.

CEVAP: C

11. “Cahit Sıtkı Tarancı, kendini yakışıklı bulmayan, çirkin olduğunu düşünen bir şairimiz.” ve “Ahmet Haşim de çirkinliğinin acısını içinde hisseden bir şairimizdir.” cümlelerinden her iki şairin de dış görünüşleriyle ilgili olarak kendileriyle barışık olmadıkları (A),

“Cahit Sıtkı Tarancı şiirlerindeki karamsar havada, bu ilk gençlik yıllarındaki ezikliğin etkisinin olmadığı söylenemez.” ve “Ahmet Haşim de ... tıpkı Cahit Sıtkı gibi şiirlerinde karamsar bir hava görülmektedir.” cümlelerinden fiziki görünüşleriyle ilgili iç sıkıntılarının şiirlerindeki havaya da yansdığı (B),

“Ancak bu durum, her ikisinin de ruhunda şiirsel dalgalanmalara sebep olmuş, her ikisi de çok güzel şiirler yazmış ve okuyucuya şiir okuma lezzetini tattırmıştır.” cümlesinden her ikisinin de şiirlerinden iç dünyalarını görmenin mümkün olacağı (D) ve içlerindeki karamsar havanın Türk edebiyatına seçkin örnekler kazandırdığı (E) yargılarını çıkarabiliriz.

Parçadan C seçeneğinde verilen “Yaşamları boyunca etrafındaki insanlara karşı çekimser ve ezik oldukları” yargısını çıkaramayız.

CEVAP: C

12. Paragrafın V. cümlesine kadar geleneksel büyük aile tipinde çocuk ve büyükanne arasındaki ilişkiye değinilmiştir. İki arasında kuvvetli bağın çocuğun gelişiminde ve ileriki hayatında ne kadar etkili olduğu üzerinde durulmuştur.

V. cümle ile birlikte konunun yönü değişmiş, büyük aileler dağıldıktan sonra torun ve nine arasındaki bağın kopmasının sonuçları verilmiştir.

V. cümleden itibaren başka bir paragrafa geçilmelidir.

CEVAP: D

13. Parçada IV. cümleye kadar anlatılanlarda teknolojinin rahatlığından, insan hayatını kolaylaştırdığından söz edilmemiştir. Ayrıca yalnızlığın insanın rahatına düşkünlüğü ile ölçüleceğine dair bir açıklama da söz konusu değildir. IV. cümle hem kendinden önceki hem de sonraki cümle ile anlamsal bir bütünlük oluşturmaktadır. III ve V. cümleleri birleştirdiğimizde bu daha rahat görülür: (III) İnsan bu yeteneği sayesinde madde ve enerjiyi kendi yararına kullanmış, en gelişmiş teknolojileri üretmeyi başarmıştır. (V) Ne var ki bu özellik insanoğlunun yalnız kalmasına da neden olmuştur.

IV. cümle anlatımın akışını bozar.

CEVAP: D

14. Gülten Dayıoğlu'nun verdiği ilk cevaptaki “özendiren” sözcüğü anahtar sözcüktür ve sorulan soruyu ele vermektedir. Bu tür uzun sorularda cevabı veren kolay fakat küçük bir ipucu mutlaka olur. Bu tip soruların tek dezavantajı sorunun uzun olması ve okumasının uzun sürmesidir. Sorudaki anahtar sözcükten yola çıkıldığında aslında ikinci sorunun ne olduğunun bir önemi kalmıyor. B seçeneğindeki ilk soruda “özendiren” sözcüğünü görmekteyiz. Yine aynı seçenekteki ikinci sorunun da Gülten Dayıoğlu'nun verdiği cevaba uygun olduğu görülmektedir.

CEVAP: B

15. Plasebo bir ilaç olmadığı için B, D ve E seçeneklerini eleriz. Çünkü bu seçeneklerde plasebo ilaç olarak tanımlanmıştır.

Parçadaki “plasebolar bir hastalığı iyileştiremez ya da bir tümörün küçülmesini sağlayamaz, daha çok ağrı algısı gibi beyin tarafından modüle edilen semptomlar üzerinde çalışırlar.” ifadeden de plasebonun iyileştirici bir etkisi olmadığı görülmektedir. Buradan da A seçeneğini eleriz.

CEVAP: C

16. Parçadaki “Metafizik roman demek, romanı belirsiz, gerçekte var olmayıp var gibi düşünülüne bir temel üzerine kurmak demek değildir; insanın evrene bakışını, onun belli bir yer ve zamandan sonsuzluğa uzanışını tespit etmektir; acılarına evrensel bir anlam vermektir.” cümlesinden metafizik romanın insanın kâinatla ilişkisini ortaya çıkarmak işlevini,

“Çünkü insan yaratıldığı günden beri kendisi için sürekli bir sır kaynağı olan bu çeşitten bir ilişkiler dünyasında yaşamaktadır. Metafizik romanın ödevi ise insan ruhunun bu yanlarını didikle-mektir.” cümlelerinden de insan ruhunun gizlerine inerek bunları irdelemek işlevini ortaya koymaktadır.

CEVAP: B

17. “Kurduğumuz düzende bütün soyların ve inanışların yeri en adil ölçülerle belirlenmiştir.” cümlesinde B seçeneğindeki ifadeyi,

“Yüksek bir kültür ve medeniyet kurmuşuz. Ulaştığımız her alana kişiliğimizin damgasını vurmuşuz.” cümlesinde C seçeneğindeki ifadeyi,

“Savaşlarımız halklarla değil düzenlerle oldu. Savaşlarımız insanlığın kurtuluşu içindi.” cümlelerinde D seçeneğindeki ifadeyi,

“Batılı Doğulu bütün halklar insanca yaşamının mutluluğuna ancak bizde erebiliyorlardı.” cümlesinde E seçeneğindeki ifadeyi Osmanlının uzun ömürlü olmasına sebep gösterebiliriz.

Osmanlı yerel değil evrensel bir bakış açısına sahiptir. Bunu

“Yürüyüşlerimizde emperyalist gaye değil bir evrensel bildiri taşıdık.” cümlesinde görmekteyiz.

CEVAP: A

18. “Biz sözleri sakız gibi çiğneyen burjuva kökenli yazarlar değiliz. Biz bu çağın acıları içinde büyüdük.” cümlelerinden yazarla ilgili olarak A seçeneğindeki sözleri,

“Hiçbir bağınazlık, hiçbir korku engel olamamalı sorumluluk duymamıza.” cümlesinden B seçeneğindeki sözleri,

“Susmak bağdaşmaz insanın onuruyla. Yazdığım bir tek sözün bile sosyal içeriği var.” cümlelerinden C seçeneğindeki sözleri,

“Özgürlüğün sorumluluktan kopmaz mutlak bir yanı var. İnsan bunu nasıl anlamaz?” cümlelerinden D seçeneğindeki sözleri söyleyebiliriz.

CEVAP: E

19. “Bir Finlinin tebessüm edeceği bir fıkraya bir İtalyan kahkaha ile gülebilir. Her milletin eşyaya bakışı, hayatı yorumlayışı, zevkleri, duyu yanı farklı bir gelişme göstermiştir.” cümlelerinden C ve E seçeneğine,

“Daha doğrusu o milletin yetiştirdiği kabiliyetler, kendi milletlerine bunları vermektedirler. Her büyük insan milletin varlığına, kaynağını yine kendi milletinden devşirdiği eserleriyle katkıda bulunmuştur. Medeniyeti kuran, geliştiren işte bu katkılardır.” cümlelerinden B ve D seçeneğine ulaşılabilir.

Parçada milletlerin tarihlerinin birbirine benzediğine ilişkin bir ifade bulunmamaktadır.

CEVAP: A

20. "Bir üstünlükten gelen acıma duygusu gerçek bir acıma değildir. Çünkü bu acıma duygusu bir tür gururdan kaynaklanır." cümlelerinde, kişiye yukarıdan bakan acıma duygusunun sebebine (A) ; "İnsanı insan yapan duygulardan biridir acımak. Ama bu duygu, karşımızdaki kimsenin acısını kendimizdeymiş gibi hissederse yaşadığına (B);

"Gerçek bir acıma duygusunda ise tamamen bağışlama söz konusudur. Karşısındakine gerçekten acıyan kişilerde, bağışladıkları kişinin olumsuz bütün özelliklerini ve işlediği suçu tamamen unutmama ve bir daha bunu dile getirmeme gibi üstün bir yanları vardır." cümlelerinde, gerçek bir acıma duygusuna sahip olanların üstün vasıflarına (C) ve acıma duygusunun nasıl bir özellik taşıdığına (D) değinilmiştir.

Parçada hassas insanların acıma duygularını dışa yansıttıklarına (E) değinilmemiştir.

CEVAP: E

21. Parçada;

"Bir üstünlükten gelen acıma duygusu gerçek bir acıma değildir. Çünkü bu acıma duygusu bir tür gururdan kaynaklanır. Bu nedenle onların bağışlamalarında bile karşısındakine yukarıdan bakma sezilir. Karşısındakinin suçunu kötü gördüklerini sezdirmemek ellerinden gelmez." cümlelerinde acıma duygusunun sahtesinden,

"Gerçek bir acıma duygusunda ise tamamen bağışlama söz konusudur. Karşısındakine gerçekten acıyan kişilerde, bağışladıkları kişinin olumsuz bütün özelliklerini ve işlediği suçu tamamen unutmama ve bir daha bunu dile getirmeme gibi üstün bir yanları vardır." cümlelerinde de gerçek bir acıma duygusundan söz edilerek ikisi arasındaki farklar ortaya konmuştur. Buna göre doğru cevap A seçeneğindeki "gerçek bir acıma hissini, sahtesinden ayrılan yönleri"dir.

CEVAP: A

22. Parçada asıl anlatılmak istenen B seçeneğindeki "Sanatın her ne şekilde olursa olsun bir düzeni vardır." yargısıdır. Bu yargıyı "(I) Ölçüsüz sanat nasıl düşünülebilir ki? (II) Sanat, insan kafasının ölçü biçim kurduğu bir düzendir. (III) Ölçüsüz düzen düşünülebilir mi hiç?" cümlelerinden anlamaktayız.

CEVAP: B

23. "Ölçüsüz sanat nasıl düşünülebilir ki?" cümlesi şekilce olumlu görünse de anlamca olumsuz bir cümledir (A). Bu cümle "Ölçüsüz sanat düşünülemez." anlamını taşır.

"Sanat, insan kafasının ölçü biçim kurduğu bir düzendir." cümlesi sanatın tanımlandığı bir cümledir (B).

"Musikide, resimde, mimaride, edebiyatta yeniliklere hep düzensizlik olarak bakılır ve yenilik yanlılarına çatılır." cümlesindeki "hep" sözcüğü genel bir tavrı ortaya koymaktadır (C).

VI ve VII. cümleler sebep-sonuç ilişkisiyle birbirine bağlanmıştır (E).

Sonuç cümlesi: (VI) Ama çok geçmeden bu düzensizlik, bir düzen hâlini alır ve kabuller dünyasında da boy gösterir.

Sebep cümlesi: (VII) Düzen, insan düşüncesinin geliştirdiği, zenginleştirdiği bir değerdir çünkü. VI. cümle bir koşul cümlesi olmadığı için D seçeneğinde verilen bilgi yanlıştır.

CEVAP: D

24. "Terzilerin yeni moda elbiseleri üzerimize güzelce oturtmaları gibi fikir terzileri de olsa ve onlar da eski fikirleri, eski düşünceleri

kafamızdan bir gömlek gibi çıkarıp yenilerini giydirebilseler bütün düşünce farkları böylece çabucak ortadan kalkabilir." cümlesinde yapılan karşılaştırma ve benzetme düşünceyi somutlaştırmıştır (A, B, E). Parçada geçen "zaman zaman" sözcük grubu ikilemedir (D). Parçada tanım cümlesi yoktur.

CEVAP: C

25. Parçanın konusu A seçeneğinde verilen "Düşünce ve anlayışta nesil çatışması ve bunun nedenleri"dir.

Bunu parçadaki "Nesiller arasında yalnız giyiniş kuşanışta değil, düşünüş ve anlayış bakımından da birtakım farklar olur.--- Gençler, yeni düşünceleri altlarında eski düşünceler olmadığı için kafalarına kolaylıkla yerleştirirken yaşlılar eskimiş düşüncelerinin eskidiklerinin farkına varamadıklarından zaman zaman gençlerle anlaşmazlıklara düşerler." cümlelerinden anlamaktayız.

CEVAP: A

ÇÖZÜMLER

DENEME

2

PRO
YAYIN DENİZİ

1. Parçada belirtildiği gibi Bizans halkına, sarayın harcamalarının vergi yoluyla karşılanması adaletli bir durum değildir. Ayrıca IV. Haçlı Seferi'nde Bizans halkının Avrupalıları iyi görmedikleri de vurgulanmıştır. Buradan halkın Avrupalılara adalet konusunda güvenmedikleri ortaya çıkabilir. Halkın Osmanlı'yı tercih etme nedeni, Osmanlı'nın adil bir düzene sahip olmasıdır.

CEVAP: B

2. "Sanatta bireysellik ve toplumsallık anlayışı birbirinden çok ayrı noktalaradır çünkü." cümlesinden, B seçeneğindeki "Şiirde toplumsallıkla bireysellik iç içe olamaz." yargısını;

"Yaşanan koşullar bir biçimde mutlaka şiirin içeriğine sinmelidir." cümlesinden, C seçeneğindeki "Toplumu ilgilendiren her şey şiirde yer alabilir." ve E seçeneğindeki "Toplumun içinde bulunduğu durum, şiirde bir şekilde yerini almalıdır." yargısını;

"Toplumsallık vurgusu şiirde ön planda tutulmalıdır." cümlesinden, D seçeneğindeki "Şiirin toplumu ilgilendiren yönü ağır basmalıdır." yargısını dile getirmesi beklenebilir."

Parçadaki sanatçının A seçeneğinde verilen "Şiir bir duygu işidir, şairin duygularını imgelerle dile getirmesi gerekir." cümlesini söylemesi beklenebilir.

CEVAP: A

3. Parçada okumanın, sadece okunanların kabul edilmesi anlamına gelmediği, okuduklarını sorgulayan kişilerin gerçek okumayı başarabildiği ve kendi özgün düşüncelerini oluşturduğu anlatılmıştır. Bu nedenle C seçeneğinde verilen "Özgür düşünme yetisini oluşturan kişiler, okuduklarına geniş bir pencereden bakmayı başarabilen kişilerdir." yargısı parçada verilmek istenen düşünceyi ortaya koyar.

CEVAP: C